

YALOVA ÜNİVERSİTESİ

SAYI:2

ŞUBAT 2026

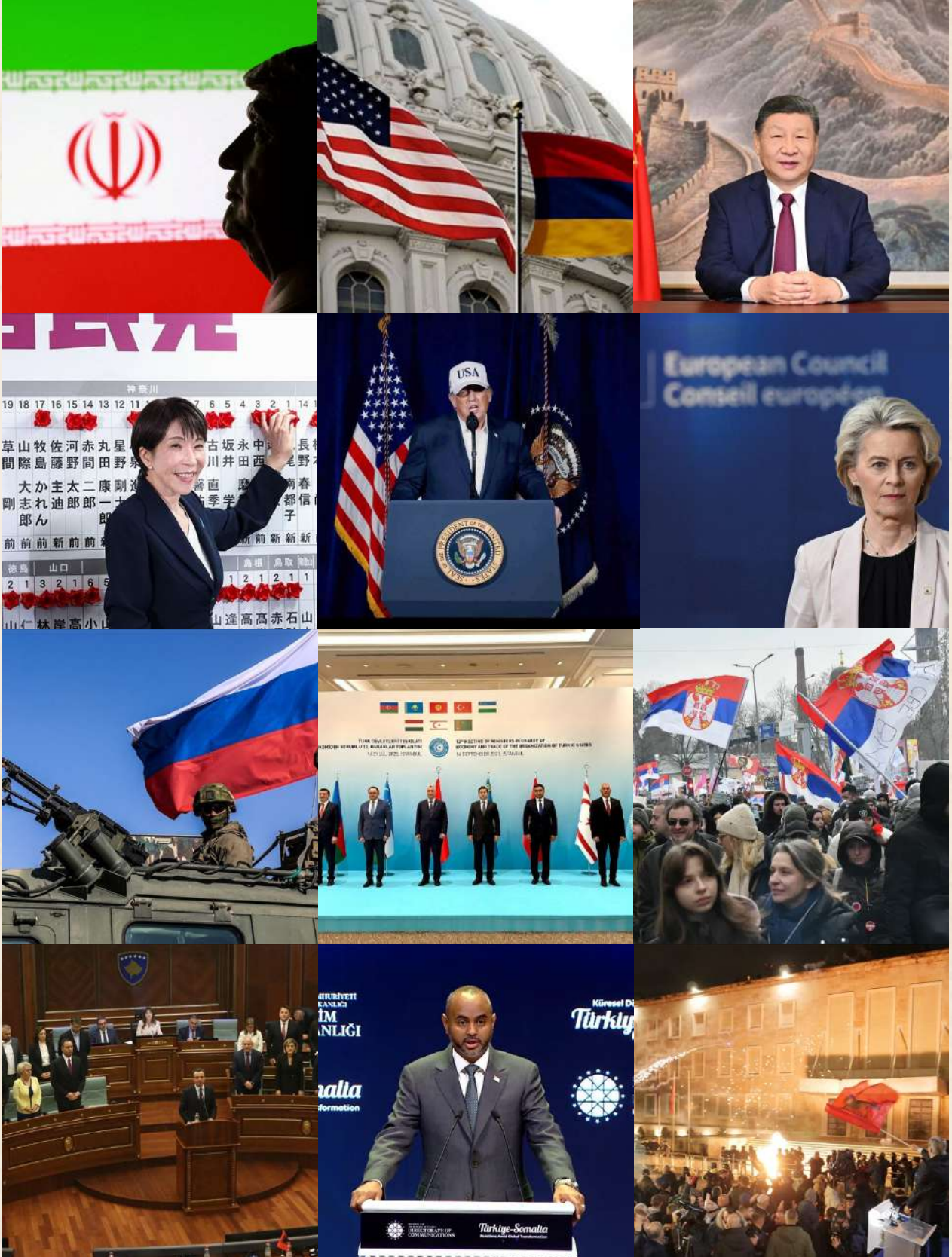
KÜRESEL PUSULA

AYLIK BÜLTEN
DERGİSİ

FOTOĞRAFLAR	01
AMERİKA CELAL ÇEPOĞLU	02
ASYA-PASİFİK SEMRA AÇIKEL	04
ORTA DOĞU DİLANUR AKÇİN	06
BATI AVRUPA ESİN BEKTAŞ	08
TÜRK DÜNYASI BERTAN ÜNAL	10
RUSYA-KAFKASYA ZEYNEP HUBAR	12
BALKANLAR ZEYNEP BEYZA BEYAZKAYA	14
AFRİKA ZEYNEP BEYZA BEYAZKAYA DİLANUR AKÇİN	16
RESİM ANALİZİ ESİN BEKTAŞ	19

2026 ŞUBAT AYINDAN KARELER;

AMERİKA

**KANADA, AB'NİN SAVUNMA FİNANSMANI
ARACI OLAN SAFE'E KATILAN İLK AVRUPA DIŞI
ÜLKE OLDU.****12.02.2026, CANADA.CA, CBC**

Kanada Millî Savunma Bakanı David McGuinty, Kanada'nın, üye devletlere savunma kapasitelerine yatırım yapmaları için kredi sağlayan Avrupa Güvenlik Eylem Planı (SAFE) programına resmen katıldığını duyurdu. SAFE anlaşmasının imzalanmasıyla Kanada, AB ile daha yakın savunma işbirliği konusunda önemli bir ilerleme kaydetti.

Bakan, bu anlaşma aracılığıyla Kanada'nın kolektif güvenliği güçlendirmeye, müttefikler ve ortaklarla işbirliğini artırmaya ve uluslararası güvenliği güçlendiren temel savunma yeteneklerinin geliştirilmesini desteklemeye devam ettiğini yineledi.

12 Şubat 2026'da, Belçika'nın Brüksel kentinde düzenlenen Savunma Bakanları Toplantısı'nda Bakan McGuinty, Kanada'nın Avrupa'daki sürekli askeri varlığı yoluyla NATO'nun caydırıcılık ve savunma duruşunu güçlendirmeye yönelik devam eden kararlılığını vurguladı.

Ayrıca Danimarka Savunma Bakanı ile Faroe Adaları ve Grönland Dışişleri Bakanları ile yapılan ikili görüşmede, özellikle Arktik ve Kuzey Atlantik'teki savunma ve güvenlik faaliyetlerinde; savunma inovasyonu, savunma malzemesi ve endüstriyel işbirliği, karşılıklı lojistik destek alanı ve eğitim konularında işbirliğini artıracak bir Savunma İşbirliği Mutabakat Zaptı imzalandı. Bu girişimler, Kanada'nın kolektif savunmayı güçlendirmeye, Arktik ve Kuzey Atlantik güvenliğini artırmaya yönelik somut katkılar sunmaya devam edeceğini belirtmektedir.

**TRUMP'IN GÜMRÜK TARİFELERİNE YÜKSEK
MAHKEME ENGELİ****20.02.2026, THE HILL, AA**

Yüksek Mahkeme tarafından, Donald Trump'ın birtakım başkanlık emirleriyle uyguladığı kapsamlı gümrük vergileri iptal edildi. 6'ya 3 oyla, gümrük vergilerinin başkanın yetkilerini aştığına karar verildi. Ancak, 2025 yılında 200 milyar dolardan fazla olduğu tahmin edilen gümrük vergilerini ödeyen ithalatçılara federal hükümetin nasıl veya ne şekilde geri ödeme yapması gerektiği konusunda bir görüş belirtilmedi.

Trump ise sosyal medya paylaşımlarında, Yüksek Mahkeme'nin Uluslararası Acil Ekonomik Güçler Yasası kapsamında uyguladığı gümrük vergilerini geçersiz kılması üzerine hâlâ öfkeli olduğunu açıkça belirtti. Bahsi geçen yasa, ülkenin "olağanüstü ve alışılmadık" bir ulusal güvenlik tehdidiyle karşı karşıya kaldığı durumlarda başkana ithalatı düzenleme yetkisi veren bir savaş zamanı yasasıdır.

Karar, Trump'ın algılanan yürütme gücüne ve ekonomik gündemine yönelik büyük bir eleştiri anlamına geliyordu. Cumhuriyetçiler tarafından atanan üç yargıç - Neil Gorsuch, Amy Coney Barrett ve Başyargıç John Roberts - 20 Şubat tarihli kararda mahkemenin Demokratlar tarafından atanan üç yargıcıyla aynı görüşte olduklarını gösterdi. Karar sonrası, Başkan Donald Trump daha fazla gümrük vergisiyle ülkeleri tehdit etti ve Yüksek Mahkeme'yi kınadı.

**MEKSİKA'DA KARTEL LİDERİNİN
ÖLDÜRÜLMESİNİN ARDINDAN YAŞANAN
KARIŞIKLIK****22.02.2026, LE MONDE, AA**

Meksika, 22 Şubat Pazar günü, hem Meksika'da hem de Amerika Birleşik Devletleri'nde en çok aranan isimlerden biri olan güçlü bir uyuşturucu karteli liderinin hayatını kaybettiğini doğruladı.

Ordu tarafından yapılan açıklamaya göre, şiddet yanlısı Jalisco Yeni Nesil Karteli'nin başında 15 milyon dolarlık ödül bulunan 59 yaşındaki lider Nemesio Oseguera, Jalisco eyaletine bağlı Tapalpa kasabasında güvenlik güçlerinin yürüttüğü operasyon sırasında tespit edildi. Yetkililerin, Oseguera'nın kız arkadaşını takip ederek liderin saklandığı yere ulaştığı belirtildi.

Operasyon sırasında Oseguera ve iki koruması ormanlık alana kaçtı. Güvenlik güçleriyle çıkan çatışmada ağır yaralanan Oseguera, Mexico City'ye uçakla sevk edildi; ancak hastaneye ulaştırılmadan önce hayatını kaybetti.

Savunma Bakanı Ricardo Trevilla tarafından yapılan açıklamada, operasyonun kartelin faaliyetlerine önemli bir darbe vurulduğu belirtildi. Baskına misilleme olarak silahlı kişiler, Tapalpa'yı da içeren yaklaşık 11 eyalette 85 otoyolda yol blokları yapıldığını, ancak yetkililerin müdahalesinin ardından ana yollardaki trafiğin büyük ölçüde normale döndüğünü ekledi. Meksika Cumhurbaşkanı Claudia Sheinbaum, vatandaşları sakin kalmaya çağırdı ve merkezi hükümetin eyalet yetkilileriyle koordinasyon içinde olduğunu söyledi.

TRUMP'IN İRAN'A SALDIRI KARARI**28.02.2026, THE GUARDIAN**

ABD ve İsrail tarafından İran'a karşı büyük bir saldırı başlatıldı. Başkan Donald Trump tarafından İran halkı, 1979'dan beri ülkeyi yöneten İslami liderliğe karşı ayaklanarak "kaderinizin kontrolünü ele geçirmeye" çağrıldı. İran tarafından ise bölgedeki İsrail ve ABD askeri üslerine füze ve insansız hava araçlarıyla ateş açarak karşılık verildi.

Büyük çaplı saldırıların ardından "Amerikan kahramanlarının hayatlarının kaybedilebileceği" uyarısında bulunuldu. Bu açıklama, Kongre'nin izni olmadan saldırı kararı alması nedeniyle milletvekillerinden hızlı bir tepki aldı. Demokratlar cevap isterken, bazıları da Başkan Donald Trump'ın savaş açma yetkisini sınırlayacak kararlar üzerinde oylama yapmak üzere milletvekillerinin Washington'a dönmelerini istedi. Cumhuriyetçiler ise şimdiye kadar Trump'ın İran halkını özgürleştirme amacıyla "büyük çaplı savaş operasyonlarını" başlatma kararını övdü.

İran'a yönelik saldırılardan önce bilgilendirilen Temsilciler Meclisi Başkanı Mike Johnson, "operasyon devam ederken" Başkan Trump ve yönetimle "yakından temas halinde" olduğunu söyledi. Dışişleri Bakanı Marco Rubio, İran'daki operasyon başlamadan önce sözde 8'li Çete'nin bazı üyelerine ulaşarak onları operasyon hakkında bilgilendirdi. 8'li Çete üyeleri arasında Temsilciler Meclisi ve Senato'nun en üst düzey iki partili liderleri ile Temsilciler Meclisi ve Senato istihbarat komitelerinin başkanları ve kıdemli üyeleri yer alıyor. Geçtiğimiz salı günü, başkanın Birliğin Durumu konuşmasından saatler önce, Rubio ve CIA Direktörü John Ratcliffe, Kongre Binası'ndaki 8'li Grubu İran konusunda sanal olarak bilgilendirdi. Bilgilendirmenin hemen ardından, Senato Azınlık Lideri Chuck Schumer tarafından gazetecilere "Bu ciddi bir durum ve yönetim Amerikan halkına gerekçelerini açıklamak zorunda." denildi.

STATÜKÖ DEĞİŞİKLİĞİ ÇIKMAZINDA ABD-İRAN GERİLİMİ

ABD Başkanı Donald Trump, İran'a saldırmak ve rejimin dini liderini öldürmek için tarihe yeni bir dönüm noktası ekledi.

Amerikan askeri gücüyle Ortadoğu'yu yeniden düzenleyebileceğini ve önceki başkanların başaramadıklarını başarabileceğini düşünüyor. Eğer ABD İran'ın nükleer programını tamamlamadıysa ve Tahran'da tek başına hava gücünü kullanarak reddedilme değişikliğini başarır, Trump nesiller boyu sürecek bir zafer ilan edecek.

Ancak Trump tarafında, İslam Cumhuriyeti'nden sonra İran'a ne olacağı konusunda net bir plan görüyor. Buna göre Pentagon'un "Destansı Coşkulu Operası" olarak adlandırdığı bu saldırı şu anda devam ediyor ve Salı günü İran lideri Ayetullah Ali Hamaney ve üst düzey devlet yetkililerinin öldürüldüğü biliniyor. Bu opera başarısız olursa veya devam eden ABD müdahalesini gerektiren daha geniş bir bölgesel çatışmaya yol açarsa, Trump hem kendi adına hem de Cumhuriyetçilerin Kasım ayındaki ABD Senatosu ön seçimlerinde Kongre'nin kontrolünü elinde tutma şansına zarar verebilir.

Nitekim Demokratlar, erken oylamada beklenmedik eyaletlerde Cumhuriyetçilerin oldukça önünde görülebilir. Örneğin Teksas, Amerika'nın en kalabalık Cumhuriyetçi eyaleti olarak bilinir. Çok siyah yorumcu, eğitim gösterisini 2016'dan beri Teksas'ın Demokratlarına önleyici bir şekilde yönlendirdi; Ancak Cumhuriyetçiler, 2025'e kadar eyalet çapındaki her seçimi kazanmaya devam ettiler. bununla birlikte Teksas eyaletinde şu anda devam eden erken oylamada yaklaşık 2,8 milyon oy kullanıldı ve Demokratlar şu anda 225.000 oy farkla önde (votehub.com - 01.03.2026). Demokratlar yaklaşık 1.498.342 oy alırken, Cumhuriyetçiler 1.273.645 oy aldı.

Mesele sadece dış politikada atılan adımlar değil; bu kararların iç politikada nasıl yankı bulduğu asıl belirleyici faktör. Trump'ın agresif patlamaları, müttefiklere karşı sert söylemleri ve ticaret savaşlarını yeniden alevlendiren gümrük vergileri, kendi seçmenleri tarafından "güçlü liderlik" olarak görülüyor. Bu söylemler, özellikle Çin ve Avrupa'ya karşı sert ekonomik önlemler isteyen sanayi bölgelerindeki tabanda yankı buluyor. Ancak aynı hamleler, kentli ve genç seçmenler arasında ciddi bir yorgunluk yaratıyor. Grönland meselesi veya İran'da devam eden savaş, birçok kişiye stratejik bir vizyondan çok yüksek riskli bir kumar gibi görünüyor. Bu hamleler somut ve hızlı kazançlar sağlamazsa, fatura kaçınılmaz olarak sandıkta ödenebilir.

Nitekim İran meselesi, Trump ve Amerika için dönüm noktası olabilecek bir andır. Çünkü Trump, ABD'nin Afganistan ve Irak'ta yürüttüğü "bitmeyen savaşlar" gibi süreçleri sona erdirmeye vaadiyle bir yıldan biraz daha uzun bir süre önce göreve döndü, ancak İran, Venezuela ve Suriye gibi ülkelerde askeri operasyonların başlatılmasına şimdiden öncülük etti. Hamaney'in öldürülmesi büyük bir tırmanışa işaret ediyor, ancak analistler durumun Trump'ın kontrolünden çıkabileceği konusunda uyarıyorlar.

Hamaney'in öldürülmesi büyük bir tırmanışa işaret ediyor, ancak analistler bunun Trump'ın kontrolünden çıkabileceği konusunda uyarıyorlar. Hamaney öldürüldü ve ABD ordusu rejim değişikliğine ulaşmak için sonuna kadar gitmek zorunda kalabilir. Bu bize olası bir kara operasyonunu gösteriyor. Uzmanlar, İran rejimi değişime uğrarken küresel ekonomiyi etkileyebilecek bölgesel bir çatışma yaratmakla Trump'ın suçlanabileceği konusunda hemfikir.

Şu anda ABD kamuoyu ikiye bölünmüş durumda. Cumhuriyetçi Parti tabanı büyük ölçüde liderinin arkasında duruyor, ancak banliyölerde ve bağımsız seçmenler arasında Ayrılık belirtileri var. Buna karşılık, Demokrat Parti daha motive olmuş ve sandık başına gitme eğiliminde olan daha yüksek bir profile sahip. Kısacası, Trump gerçekten büyük oynuyor. Ya kısa vadeli bir zaferle konumunu pekiştirecek ve kazanan parti olarak Senato seçimlerine girecek ya da bu riskli strateji hem kendisini hem de Cumhuriyetçileri zayıflatıyor gibi görünüyor.

ASYA-PASİFİK

PEKİN-MOSKOVA ORTAK STRATEJİSİ VE ABD İRAN POLİTİKASI

05.02.2026 EURO NEWS

Çin Devlet Başkanı Xi Jinping ve Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, Pekin ve Moskova hatları arası ekonomik iş birliği ve ABD ilişkilerini konuşmak üzere bir video görüşmesi gerçekleştirdi. Putin, açılış konuşmasında, "Ülkelerimizin egemenliğini ve güvenliğini, sosyo-ekonomik refahımızı ve kendi kalkınma yolumuzu seçme hakkımızı sağlamaya yönelik ortak çabalarımıza verdiğimiz güçlü destek konusunda sizi bir kez daha temin etmek isterim," dedi. Görüşmenin ardından Putin'in dış ilişkiler danışmanı Yuri Ushakov, iki ülkenin, "dış zorluklar karşısında ulusal çıkarları ilgilendiren kilit konularda birbirlerini desteklediklerini," vurgulayarak ifade etti.

Çin lider Xi'nin, Putin'i Kasım ayında yapılacak olan Asya-Pasifik Ekonomik İş birliği zirvesine davet ettiğini sözlerine ekledi. Xi, Putin ile olan video görüşmesinden hemen sonra ABD Başkanı Donald Trump ile de bir görüşme gerçekleştirdi. Stratejik Düşünme Enstitüsüne göre telefon görüşmesinde, Tayvan, Rusya-Ukrayna Savaşı, İran ve Çin'in ABD'den petrol ve gaz alımı konularını ele aldıklarını açıkladı. Trump ve Xi, Tahran'da oluşan protestoların kanlı şekilde bastırılması sebebiyle gerilimin yüksek olduğu İran'a karşı askeri harekatta bulunmayı değerlendirdiğini açıkladı. Görüşmenin "mükemmel" geçtiğini vurgulayan Trump, Nisan ayında Çin'e ziyaret yapacağını bildirdi. Pekin ise bu konu hakkında resmi bir açıklama yapmadı.

JAPONYA SEÇİM SONUÇLARI VE YÜKSELEN ASYA

09.02.2026 EURO NEWS

Ekim, 2025 tarihinde göreve gelen Başkan Sanae Takaichi, ani bir kararla meclise geldikten üç ay sonra meclisi feshedip 8 Şubat 2026 tarihinde erken seçim kararı aldı. NHK kamu televizyonunun yaptığı olduğu çıkış anketlerine dayanarak iktidar blokunun kesin bir zafer elde ettiği duyuruldu. Anadolu Ajansı verilerine göre LDP 198 sandalye sayısını 316'ya yükselten ülkedeki ilk parti konumuna ulaştı. Euronews akademisyenlerine göre, seçim sonuçlarının, Takaichi'nin Çin ile artan gerilimler sebebiyle Japonya'nın ekonomik ve askeri kapasitesini güçlendirmeyi hedefleyen sağ politikalarını hızlandırmasına olanak sağlayacağı değerlendiriliyor.

Silah ihracat yasağını gevşetmek, yabancılarla ilgili daha sert düzenlemeler ve casusluk karşıtı önlemler üzerinde de duruyor. Ayrıca Takaichi, ABD ile ilişkilerini güçlendirmeyi de hedeflemektedir. Sanae Takaichi'nin seçimleri açık farkla kazanması sonrasında Asya piyasaları haftaya yükselişe başladı. Altın ve Yen'in yükselişi dikkat çekti, Takaichi ise yaptığı açıklamada "sorumlu ve proaktif mali politikaların" sürdürüleceğini açıkladı lakin hükümetin yen politikası konusunda net bir açıklama yapılmadı.

GÜNEY KORE'DEN KUZAY KORE İSTİHBARATINA OPERASYON

10.02.2026 EURO NEWS

Kuzey Kore ocak ayında Kaesong sanayi bölgesi yakınlarında bir insansız hava aracı (İHA) düşürdüğünü açıklayarak Güney Kore'yi istihbarat toplamaya çalışmakla suçladı. Güney Kore bu açıklamaları resmi olarak reddetti ve Güney Kore Devlet Başkanı Lee Jae-myung, bu tarz bir eylemin "Kuzey'e ateş açmakla eşdeğer" olacağını belirtti. Güney Kore makamları soruşturma kapsamında ülkenin istihbarat teşkilatına baskın düzenledi. Savunma İstihbarat Komutanlığı ve Ulusal İstihbarat servisi dahil 18 adrese baskın düzenlendi.

Euronews akademisyenlere göre bu olay, Seul'un Pyongyang ile ilişkileri zora sokabilecek bir olay olarak görülüyor. Güney Kore Birleşme Bakanı Chung Dong-young, ocak ayında yaşanan İHA olayında eski lider Yoon Suk Yeol'a sadık bazı devlet görevlilerinin sorumlu olduğunu iddia etti. Eski Cumhurbaşkanı Yoon Suk Yeol, 2024'ün sonlarına doğru sıkıyönetim ilan etmek gerekçesiyle Kuzey'e İHA gönderdiği iddiasıyla yargılanmakta. Savcılara göre Yoon, Pyongyang üzerinde bunu yaparak gerilimi arttırmayı hedefledi. Başarısız olarak bildirilen darbe girişimi ardından Yoon, 2025 Nisan ayında görevden alındı. Yoon, sıkıyönetim ve diğer suçlamalarla ilgili açılan 8 davadan ilkinde 5 yıl hapis cezasına çarptırıldı.

AFGANİSTAN VE PAKİSTAN ARASI AÇIK SAVAŞ İLANI

27.02.2026 BBC

22 Şubat 2026 tarihinde Afganistan, Pakistan'ın "terör kampı" olarak değerlendirdiği 7 noktayı hedef alması sonucu çoğu sivil olmak üzere birçok kişi yaşamını yitirmişti. Afganistan Savunma Bakanlığı yaptığı açıklamada, "Pakistan'ın hava sahasını ihlal etmesi sonucu sivil bölgelere saldırdığını" açıkladı.

Açıklamada, Nangarhar ve Paktika bölgelerine saldırılar yapıldığı bildirildi. Yazılı açıklamada, sivil yerleşim alanları ve okulların hedef gösterildiği ve yapılan saldırıların uluslararası hukuka, komşuluk ilkelerine ve İslami değerleri ihlal ettiği, değerlendirmesi yer aldı. 27 Şubat Cuma günü, Taliban yönetimi Pakistan karakollarına karşı saldırı düzenledi. Pakistan Başbakanı Şahbaz Şerif, ülkesinin "herhangi bir saldırgan amacı ezme konusunda tam kapasiteye sahip olduğunu," söylerken, Savunma Bakanı Hawaja M. Asid, Taliban yönetimine "açık M. Asid ilan etti. Taliban, perşembe günü operasyonda en az 18 kişinin öldüğünü ve saldırılara yanıt olarak başlatıldığını açıkladı. Pakistan Enformasyon Bakanı Attaullah Tarar, Afgan tarafından 331 kişinin öldüğünü, 500'den fazla kişinin yaralandığını öne sürdü. Tarar, Afganistan'daki 37 bölgede 104 kontrol noktası ile 163 tank ve zırhlı aracın yok edildiğini, 22 kontrol noktasının ele geçirildiğini de sözlerine ekledi. (TRT)

◆ BANGLADEŞ'TE YENİ SEÇİM DÖNEMİ ◆

(BBC News)

15 yıllık Hasina devri sonrası Bangladeş tekrardan seçime gidiyor. Eski Bangladeş Başbakanı Şeyh Hasina, 21 Haziran 1996 tarihinde başbakanlık makamına gelmiştir. 15 yıl süren Şeyh Hasina devri, üniversite öğrencilerinin protestoları sonrası büyük darbe almıştır. Protestoların şiddetle bastırılması sonucu Şeyh Hasina, “insanlığa karşı suçlar” suçlamasıyla ölüm cezasına çarptırılmıştır ve 2024 yılı temmuz ayında 15 yıllık Hasina’nın devri bu şekilde kapanmıştır. Anayasal boşluktan kaynaklı geçici hükümet olarak “başdanışman” sıfatıyla Muhammed Yunus getirildi. 2006 yılında “yoksullukla mücadele ve tabandan ekonomik kalkınmaya katkı” kategorilerinde Nobel Ödülü olarak halkın gözünde yükselişe geçtiğinden ötürü geçici hükümete gelmesi istenmiştir.

Bununla birlikte 12 Şubat 2026 tarihinde seçime gidilme tarihi alınmıştır. Yunus, “Bugün yeni bir Bangladeş’in doğum günüdür.” ifadesini kullanarak “yeni bir Bangladeş’in inşasına yardımcı olmak” için halkı sandığa gitmeye davet ederek şu sözleri kullandı: “Bugünkü süreçle insanlar geçmiş reddetti. Var olan tüm kâbus dolu geçmiş tamamen bir kenara bıraktık. Bir kurtuluş günü. Kabuslarımızın sonu ve yeni hayallerin başlangıcı, işte bugünkü sürecin amacı bu. Bugünden itibaren her adımda yeni bir Bangladeş inşa etme fırsatı elde ettik. Bir adaya oy vermek önemli ancak referandum çok daha önemli. Tüm Bangladeş değişecek.” açıklamasını yaptı. Bangladeş Milliyetçi Partisi (BNP), mecliste koltukların üçte ikisinden fazlasını kazanarak büyük farkla birinci oldu. Seçim Komisyonu verilerine göre BNP, 300 sandalyeli parlamentoda 212 sandalye kazandı. Seçime katılım oranı ise yüzde 59,44 olarak açıklandı. (Euronews, 2026)

BNP lideri Tarık Rahman, 17 yıllık Londra sürgünü sonrası ilk defa ülkesine gelen Rahman, Başbakanlık makamına erişti. Cuma namazı sonrası yaptığı açıklamada halka teşekkür eden Rahman, aralık ayında vefat eden annesi eski Başbakan Halide Ziya’yı anarak halkı dua etmeye çağırdı. Ek olarak da Rahman, son 35 yılın ilk erkek başbakanı olarak kayıtlara geçti. İtalyan Sosyolog Pareto’nun Elitler Dolaşımı Teorisine göre, toplumlarda her zaman elit bir sınıf vardır. İktidar tamamen halka ait olmaz; sadece elitler değişir yani değişen şey sistem değil iktidarın elinde olduğu elit gruptur. Uzun yıllar boyunca Hasina liderliğindeki iktidar, protestolar ve meşruiyet kriz sonrası darbe almış ve değişmiştir. Pareto’ya göre rejim tamamen yıkılmadı, devlet yapısı değişmedi ve parlamenter sistem aynen devam etti. Sadece elitler değişti. Bu süreç ise halkın zaferi değil tamamen elitler arası güç değişimidir.

Max Weber’in meşruiyet krizine göre bu olay o kavrama örnek olarak gösterilebilir. Seçimlerin adaletliliğine yönelik eleştiriler, ekonomik sıkıntılar ve protestolara yönelik sert müdahaleler toplumun hükümete olan güvenini sarsmıştır. Hukuki olarak görevde olan hükümet, toplumsal desteği kaybettiği için siyasal otoritesini yitirmiş durumdadır. Bununla birlikte Hasina’nın ayrılışı rejim değişimi değil, meşruiyet kaybının sonucu olmuştur.

Sonuç olarak, Bangladeşte ki seçim süreci ve iktidar değişimi, uzun zamandır biriken siyasal baskı ve yaşanan olayların toplumsal meşruiyeti zayıflatmasıyla açıklanır. Hasina’nın ayrılışı ve Tarık Rahman’ın iktidara gelişi elit dolaşımı ve meşruiyet krizi ile yorumlanır. Bu süreç demokratik kurumların işleyişi ve halkın desteği açısından önemli sonuçlar sunmaktadır.

ORTA DOĞU

REJİMİN ESKİ VARİSİ SEYFÜLSLAM
KADDAFİ'YE SUİKAST

03.02.2026, EURO NEWS

Libya'nın eski lideri Muammer Kaddafi'nin oğlu Seyfülislam Kaddafi, kimliği belirsiz bir grup tarafından silahlı saldırı sebebiyle hayatını kaybetti. Ölüm haberi Kaddafi'nin avukatı Haliz ez-Zeydi tarafından doğrulandı. Seyfülislam Kaddafi, babasının iktidarda olduğu süre boyunca 'rejimin halefi' olarak anılmıştı. Ancak bu durum 2011 yılında gerçekleşen halk ayaklanmasıyla tam tersine dönmüştü.

Babası Muammer Kaddafi'nin öldürülmesi üzerine komşu ülke Nijer'e kaçarken yakalandı ve 2017 yılında ilan edilen afila serbest kalana dek burada tutuldu. Kaddafi, aynı zamanda Uluslararası Ceza Mahkemesi tarafından da insanlığa karşı suç işlediği nedeniyle aranıyordu. 2021 yılına gelindiği zaman cumhurbaşkanlığı seçimlerine adaylığını koydu ancak bu karar ülkede büyük tartışmalara yol açınca adaylığı reddedilmişti. Seyfülislam Kaddafi'nin ölümü, ülkedeki dengeleri ve seçim sürecini tekrardan belirsizliğe sürükledi.

İRAN'IN KUZeyBATISINDA KALKOLİTİK
DÖNEME AİT FETÜS GÖMÜTLERİ BULUNDU

16.02.2026, SPUTNIK TÜRKİYE

İran'ın Kuzeybatısında bulunan Chaparabad yerleşiminde 6.500 yıllık iki fetüs gömütü ortaya çıkartıldı. İki fetüs gömütünün Kalkolitik Çağ'a ait olduğu belirlenmiştir. Gömütler, o dönemin defin geleneklerini ve inanç sistemlerini daha ayrıntılı anlamak amacıyla incelemeye alındı. Her iki gömüt de aynı mimari alan içinde ve birbirine yaklaşık üç metreden daha az mesafelerde bulundu. Ancak defin sırasında aralarında belirgin farklılıklar tespit edildi.

Dr. Mahdi Alirezazadeh ve Dr. Hanan Bahranipoor tarafından yürütülen çalışmada, L522.1 ve L815.1 kodlu iki fetüs gömütü ayrıntılı biçimde incelendi. L522.1 fetüsü, 'mutfak' olarak belirlenen D yapısında bulundu ve içerisinde mezar hediyeleri barındırıyordu. L815.1 ise bir depolama alanında mezar hediyesi olmadan gömülmüştü. Dr. Alirezazadeh'e göre, iki fetüsün de aynı yere ve aynı döneme ait olmasından dolayı, geniş ölçekli kültürel ve ailesel statüyü zayıflatmıştır.

NETANYAHU'DAN YENİ "ALTİGEN" İTTİFAK
AÇIKLAMASI: AKDENİZ VE ORTA DOĞU'DA
STRATEJİK HAMLE

22.02.2026, AA

İsrail Başbakanı Netanyahu, Akdeniz ve Orta Doğu'da düşman olarak gördükleri taraflara karşı yeni bir ittifak peşinde olduklarını dile getirdi. Netanyahu yaptığı açıklamalarda, kurmayı düşündüğü yeni ittifakta Hindistan, bazı Arap ve Afrika ülkelerinin yanı sıra Yunanistan, Güney Kıbrıs Rum Cumhuriyeti ve bazı Asya ülkelerini kapsayacağını belirtti. Bu ittifakın amacını, aynı zorluklarla yüzleşen ülkelerin birleşimi olarak gören Netanyahu, "Bu eksen, hem çok sert bir şekilde vurduğumuz radikal Şii eksenini hem de ortaya çıkan radikal Sünni eksenini ile karşı karşıyadır." ifadelerini kullandı. Şimdiye kadar henüz hiçbir devletin destekleme açıklamaları yapmadığı ittifak projesinde Hindistan 'kilit müttefik' ve 'küresel güç' olarak ele alınmaktadır. Oluşturmayı planladığı 'Altıgen' ittifakın detaylarını ilerleyen zamanlarda dile getirecek.

İRAN VE İSRAİL HATTINDA HAVA SALDIRISI
GERÇEKLEŞTİ

28.02.2026, EURO NEWS

28 Şubat 2026 tarihinde, sabahın erken saatlerinde ABD ve İsrail, İran'a yönelik geniş çaplı bir hava saldırısı düzenledi. İsrail Savunma Bakanı Israel Katz'ın "önleyici saldırı" olarak tanımladığı bu operasyonlarda; İran'ın nükleer ve askeri altyapısını zayıflatmak hedefiyle Tahran, İsfahan ve Kum gibi stratejik şehirlerdeki noktalar vuruldu.

Bu saldırılara misilleme olarak İran; İsrail topraklarını ve bölgedeki Amerikan üslerini balistik füzeler ve İHA'larla hedef aldı. İsrail'de sivil savunma kanunları çerçevesinde "özel ve olağanüstü hâl" ilan edildi. İran Dışişleri Bakanı Abbas Arakçi; düzenlenen operasyonları tamamen yasa dışı ve gayrimeşru gördüklerini dile getirerek saldırganlara "hak ettikleri dersin verileceği" mesajını verdi. İran resmi haber ajansının yaptığı resmi açıklamaya göre İran Dini Lideri Ali A. Hamaney ve ailesi, Genelkurmay Başkanı Abdurrahim Musevi'nin de içinde bulunduğu bir çok önemli isim İsrail tarafından yapılan saldırılarda öldürüldü.

Olayların ardından hem İran hem de İsrail, hava sahalarını tüm sivil uçuşlara kapattı. Yetkililer; halkı olası roket saldırılarına karşı korumak ve hazırlamak amacıyla "proaktif alarm sisteminin" devreye sokulduğunu duyurdu. İran Devrim Muhafızları Ordusu (DMO), saldırıların ardından yaptığı resmi açıklamada şu ifadeleri kullandı: "Düşmanın İslam Cumhuriyeti'ne yönelik saldırganlığına yanıt olarak; işgal altındaki topraklara yönelik geniş çaplı füze ve drone saldırılarının ilk dalgası başlatılmıştır."

HÜRMÜZ BOĞAZI: KÜRESEL EKONOMİNİN KİLİDİ

Hürmüz Boğazı Haritası (AA)

Tahran yönetimi, Hürmüz Boğazının belirli yerlerini denizcilik ve güvenlik nedenlerinden dolayı geçici olarak kapattığını duyurdu. Bu kapanmanın yaklaşık birkaç saat süreceği açıklandı. Kararın ABD ile artan gerilimin üstüne gelmesi, küresel enerji ve deniz ticareti açısından yeni bir korku ve belirsizlik yarattı.

Hürmüz Boğazı, jeopolitik konumu ve küresel enerji ticareti üzerindeki hayati etkisiyle tarihsel süreçten günümüze "dünyanın şah damarı" olma özelliğini korumaktadır. Kuzey kıyısında İran'ın, güneyinde ise Umman ve Birleşik Arap Emirlikleri'nin yer aldığı bu stratejik su yolu, Basra Körfezi'ni Umman Denizi üzerinden Hint Okyanusu'na bağlayan yegane kapı olarak bölgedeki petrol üreticilerinin uluslararası sulara erişimini sağlayan en kritik dar geçit noktasıdır. EIA'nın 2022 verilerine göre buradan çıkan ham petrol ve kondensatların yaklaşık %82'sinin Asya pazarına yönelmesi ve özellikle Çin'in, İran'ın ihraç ettiği petrolün %90'ını bu rota üzerinden tedarik etmesi, boğazın küresel enerji güvenliğindeki vazgeçilmezliğini kanıtlamaktadır.

Stratejik düzlemde ise İran'ın boğazı bir caydırıcılık kartı olarak kullanma potansiyeline karşı ABD ve müttefiklerinin seyrüsefer serbestisini koruma çabaları, bölgeyi küresel güç mücadelesinin odak noktası haline getirmektedir; nitekim Suudi Arabistan ve BAE gibi aktörlerin inşa ettiği alternatif boru hatları dahi, boğazdan geçen devasa sevkiyat hacmini tamamen ikame etmekten henüz çok uzaktır. İran'ın bu hamlesi, İran-Irak Savaşı döneminden bugüne gelen en dikkat çekici adımlardan biri olarak değerlendiriliyor. Tahran yönetimi, geçmişte sürekli bir şekilde boğazı kapatma konusunda söylemlerde bulunmuş lakin bunu fiilen uygulamaya koymamıştı. Bu hamle, ABD yönetimi ve Tahran yönetimi arasındaki gerginliğin üst seviyede olduğu bir dönemde meydana gelmesi, İran'ın küresel güçlere karşı bir 'yanıt' olarak yorumlanıyor.

Sonuç olarak İran'ın, dünya petrol ticaretinin yaklaşık %20'sinin ve küresel LNG sevkiyatının üçte birinin geçiş noktası olan Hürmüz Boğazı'nı kalıcı veya geçici şekilde kapatması, sadece bölgesel bir kriz değil, küresel ekonomik kriz yaratma potansiyeline sahiptir. SDE verilerinin de vurguladığı üzere, mevcut alternatif boru hatlarının toplam kapasitesinin boğazdan geçen trafiğin ancak %15'ini karşılıyor olması, bu güzergahın yeri doldurulamaz stratejik önemini kanıtlıyor.

Olası bir kapanma senaryosunda petrol fiyatlarının varil başına 120-130 dolara kadar fırlaması, sigorta maliyetlerinin katlanmasıyla birleşerek dünya genelinde durdurulamaz bir enflasyonu tetikleyebilir. Bu durum, özellikle enerji ihtiyacının büyük kısmını bu hattan sağlayan Çin ve Hindistan gibi büyük ekonomiler için üretim maliyetlerinin artması ve ekonomik büyümenin durması gibi sonuçlar doğuracaktır. Geline noktada Hürmüz Boğazı, ABD ve İran hattındaki ikili bir siyasi gerginlikten ziyade, küresel ticaretin sürekliliği ve enerji güvenliği önündeki en kırılgan risk faktörü haline gelmektedir. Bu yüzden, bölgedeki askeri gerginliğin yaratacağı geri dönülemez zararları önlemek adına küresel piyasaların bu denli kritik bir darboğaza olan bağımlılığını sağlıklı bir zeminde yönetebilecek, uluslararası hukuka dayalı diplomatik bir uzlaş her zamankinden daha sağlıklı sonuçlar verebilir.

Dünya petrolünün yaklaşık beşte biri Hürmüz Boğazı üzerinden taşınıyor.(BBC NEWS)

BATI AVRUPA

RUSYA-UKRAYNA SAVAŞININ 4. YILDÖNÜMÜ

24.02.2026, EURO NEWS

24 Şubat 2026 itibariyle Ukrayna'daki savaşın dördüncü yılı geçti. Savaşın yıldönümü vesilesiyle Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen, Avrupa Konseyi Başkanı António Costa ile birlikte Ukrayna'yı ziyaret etti. Avrupalı liderlerin varlığı, Avrupa'nın hem mali hem de askeri desteğini teyit etti.

Ukrayna Cumhurbaşkanı Volodymyr Zelensky, bu toplantıda Ukrayna halkının dayanıklılığına övgüde bulunarak, bu dört yıl boyunca Avrupa ve ötesindeki müttefiklerinin sarsılmaz desteğinin "tarih boyunca yankılanacağını" belirtti. Komisyon Başkanı von der Leyen, Ukrayna'yı sert kış boyunca desteklemenin önemini vurgulayarak, bu yardımı maksimum etki için G7 ortaklarıyla koordine ettiklerini belirtti. Von der Leyen, siperlerde savaşan askerlere saygı göstererek ifadesini tamamladı: "Özgür ve egemen bir Ukrayna hayali için, özgür bir Avrupa'nın kalbinde savaşıyorsunuz; Siz bu hayali gerçekleştirene kadar Avrupa yanınızda olacak" dedi.

Aynı gün İngiltere Başbakanı Keir Starmer; Savaşın 4. yıl sonucunda Rusya, 2022'den bu yana enerji sektörünü hedef alan en büyük yaptırım paketini açıkladı. Bu bağlamda, 300'den fazla Rus enerjiyle ilgili şirket kara listeye alındı. 25 Şubat akşamı Zelensky, kışın en büyük destekçilerinden biri olan Norveç'e ve başta tüm Kuzey Avrupa ülkelerine teşekkür eden bir açıklama yaptı. Avrupa Birliği, 2022'den bu yana sağlanan yaklaşık 200 milyar avroluk yardımla Ukrayna'ya en büyük bağışçı olmaya devam ediyor.

AB LİDERLER REKABETÇİLİK
ZİRVESİ(DRAGHI)

12.02.2026, EURO NEWS

12 Şubat 2026 tarihinde Belçika'daki Alden Biesen Kalesi'nde yapılan gayriresmi Draghi Zirvesi Avrupa Birliği'nin ekonomik geleceğiyle ilgili ABD ve Çin karşısında kaybettiği rekabet gücünü geri kazanmak için düzenlenen bir buluşmadır. Adını Avrupa Merkez Bankası eski başkanı ve eski İtalya Başbakanı Mario Draghi'den alan Zirve'nin temel gündemi: iki vitesli Avrupa, gölge bürokrasiyle mücadele, stratejik özerklik ve devasa yatırım ihtiyacından oluştu.

Liderler, hızla değişen dünyada "Tek Pazar"dan nasıl daha iyi yararlanılacağına ve AB'nin ana önceliklerinin ne olacağına dair görüşlerini paylaştı. Almanya ve İtalya'nın başını çektiği bir grup ülke, AB'de işgücü hareketliliğini artıracak, ticaret anlaşmalarını hızlandıracak ve bürokrasiyi azaltacak bir reform paketinin hayata geçmesini talep etti. Draghi, yaptığı konuşmasında ise AB'nin "gerçek bir federasyona" dönüşmemesi halinde "bağımlı, bölünmüş ve sanayisizleşmiş" hale gelme riskiyle karşı karşıya olduğu uyarısında bulundu. Draghi'nin raporuna göre, Avrupa'nın rekabetçi kalabilmesi için yılda 750-800 milyar euro arasında yatırıma ihtiyacı var.

2026 KIŞ OLİMPİYATLARI İTALYA'DA
GERÇEKLEŞTİ

19.02.2026, EURO NEWS

2026 Kış Olimpiyatları Şubat ayında İtalya'nın Milano ve Cortina d'Ampezzo kentinde düzenlendi. Olimpiyatlar, karla kaplı İtalyan Alpleri'ndeki oyun stadyumu'nda ısıtılı bir törenle açıldı. 17 Gün boyunca 16 branşta madalya için yarışan Norveç, tablonun zirvesindeydi; ABD ikinci olurken, ev sahibi İtalya tarihinin en iyi sonucunu elde etti.

Olimpiyatların ekonomik ve uluslararası ilişkileri yansıtan boyutları da göze çarpıyordu. Yarışmaların genel turizm etkisi Yaz Olimpiyatları kadar büyük olmasa da 5,3 milyar avroya ulaşacağı tahmin ediliyor. Öte yandan bazı ülkeler, Ukrayna'nın dayanışma çağrısıyla 6 Mart'ta Verona'da düzenlenecek Paralimpik Oyunları'nın açılış törenine katılmama kararı aldı. Bu durumun nedeni, 2022'de Ukrayna'nın işgalinden sonra Rusya'nın Oyunlardan çıkarılmasıydı, ancak itirazlarla Rus ve Belaruslu sporcular bu yılki yarışmaya geri döndüler. Savaşın normalleşmesi olarak eleştirilen bu karar; Ukrayna'nın isteği üzerine Finlandiya, Polonya ve Letonya gibi ülkeler tarafından da protesto ediliyor.

Başka bir protesto, Olimpiyatlarda güvenlik çabalarını destekleyen BUZ uzmanlarının olasılığını hedefliyordu. Ancak personelin doğrudan polislik yapmayacağı, operasyonel yetkilerinin olmadığı; sadece istihbarat paylaşımı ve tehditlerin değerlendirildiği bir görevde yer alacağı ifade edildi.

AB-ABD ARASI TİCARİ GERİLİM

24.02.2026, EURO NEWS

Şubat 2026'nın son haftasında transatlantik ilişkiler bir ekonomik sarsıntı daha aldı. ABD Yüksek Mahkemesinin bazı ticari düzenlemeleri iptal etmesiyle başlayan hukuk karmaşası sebebiyle Washington yönetimi 24 Şubat itibarıyla ithal edilen mallara %10 oranında gümrük vergisi uygulandığını resmen duyurdu. Tarifenin 150 gün sonra sona ermesi planlansa da bu gelişme, Avrupa başkentlerinden sert tekiyle karşılandı.

Avrupa Parlamentosu 23-24 Şubat tarihlerinde yaptığı açıklamalarla ABD ile yürütülen "Turnberry Anlaşması"na dair onay süreçlerini dondurduğunu açıkladı. ABD'nin en büyük ticaret ortağı olan AB, kendi taahhütlerine sadık kaldığı gibi ABD'nin de ortak bildiride belirtilen taahhütleri yerine getirmesini istiyor. Avrupa Parlamentosu Uluslararası Ticaret Komitesi Başkanı Bernd Lange bu konuda sosyal medyada yaptığı paylaşımında ABD yönetiminin adımlarını "tam bir tarife kaosu" olarak nitelendirdi ve belirsizliğin arttığını belirtti.

◆ AVRUPA'DA STRATEJİK ADIM: 62.MÜNİH◆ KONFERANSI

MÜNİH KONFERANSI(EURONEWS)

1963 sonbaharındaki kuruluşundan bu yana, Münih Güvenlik Konferansı (MSC), politika yapımcıların ve uzmanların günümüzün ve geleceğin en acil güvenlik sorunları hakkında açık ve yapıcı tartışmalar yapmaları için bağımsız bir mekan sağlamıştır. İlk olarak Alman yayıncı Ewald-Heinrich von Kleist-Schmenzin tarafından "Uluslararası Askeri Bilimler Buluşması" adı altında başlatılan konferansın ilk on yıllarında katılımcılar bugünkü kadar ülkeden gelmediler. İlk başta, Alman katılımcıların müttefikleri, ABD'li meslektaşları ve diğer NATO üye ülkeleriyle bir araya geldiği bir platformdu. Bu bağlamda konferansa genellikle "transatlantik aile toplantısı" adı verildi.

Yıllar geçtikçe, uluslararası güvenlikteki önemli oyuncuların sayısı ve çeşitliliği arttıkça konferans katılımcıları çemberi genişlemeye devam etti. Bugün konferansta Çin, Brezilya ve Hindistan gibi gelişmekte olan kilit güçlerden üst düzey katılımcıları da görebiliriz. Bu yıl 62.si konferans 13-15 Şubat 2026 tarihlerinde Hotel Bayerischer Hof'ta gerçekleştirildi. Nihai kararların alınmadığı bu gayri resmi toplantıda tartışılan ana konular; Ukrayna savaşı ve güvenlik garantileri, transatlantik ilişkiler, Avrupa'nın savunma kapasitesi, küresel güvenlik ve uluslararası düzenin geleceği üzerine odaklandı.

Konferans boyunca "uluslararası düzenin yıkılması" vurgusu tekrarlanırken, "Daha Avrupalı bir NATO" çağrıları da yoğunlu. Konferansta birçok lider değişen uluslararası düzen hakkında açıklamalarda bulundu. Almanya Başbakanı Merz, Çin'in diğer ülkelerin bağımlılıklarından sistematik olarak yararlandığını ve uluslararası düzeni kendi anlayışına göre yeniden yorumladığını savunarak Çin'in küresel etki iddiasını dile getirdi.

İngiltere Başbakanı Starmer ise ülkesinin artık "Brexit yıllarının Britanyası" olmadığına dikkat çekerek, Avrupa olmadan İngiltere'nin güvenliği, İngiltere olmadan da Avrupa'nın güvenliği olamaz." ifadelerini kullandı. Konferansa Türkiye'den katılan Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, "Teröre Para Yok" Konferansında Türkiye'nin organize suçla mücadele ve terör finansmanına bakış açısını aktardı.

Konferansın en sıcak konusu Aralık ayında ABD ile Avrupa arasındaydı. ABD'nin savunma harcamaları konusunda Avrupa'ya yönelik sertleşme dili, ABD'nin olmadığı senaryoların Avrupa başkentlerinde yüksek sesle konuşulmasına yol açtı. Bu noktada von der Leyen, bağımsız bir Avrupa'nın transatlantik bağlara aykırı olmadığını vurguladı. Rusya'ya savaş tazminatı ödeyerek Avrupa'nın Ukrayna'ya desteğinin devam ettiğini, 90 milyar avroluk kredi mekanizmasının devreye alındığını ve bu borcun ancak Rusya savaş tazminatı öderse geri ödeneceğini de belirtti. Avrupa'da bir diğer tartışma konusu olan karar alma süreçlerinin hızlandırılmasının önemine dikkat çekerek, bazı durumlarda kararların mutabakat yerine nitelikli çoğunluk ile alınabileceğini belirtti.

Konferansın en çarpıcı sözleri ABD Dışişleri Bakanı Rubio'dan geldi. Rubio, ABD ve Avrupa'nın derin bağlarla birbirine bağlı olduğunu, dünyayı değiştiren fikirlerin temellerinin Avrupa'da atıldığını, edebiyat ve sanat dünyasını şekillendiren isimlerin Avrupa'da doğduğunu ve birçok önemli eserin Avrupa'da olduğunu vurgulayarak ittifaklarının sadece askeri değil, askeri konulara da odaklanması gerektiğini belirtti işbirliği, aynı zamanda gelişmekte olan sektörlerde. ABD tarihinin birçok yerinde Avrupa'dan izler olduğunu ve birlikte hareket etmenin önemini vurgulayan Rubio, "Biz Amerikalılar için yuvamız Batı Yarımkürede olabilir ama biz her zaman Avrupa'nın bir çocuğu olacağız." dedim. Konferansın kapanışı, MSC Vakfı Başkanı Wolfgang Ischinger'in Rusya üzerindeki baskıyı artırma ihtiyacına verdiği vurgu ile sona erdi.

Sonuç olarak, Münih'ten yansıyan bu tabloda da oldukça belirsiz bir uluslararası düzende hem kurumsal hem de siyasi reformlara odaklanmanın devletlerin ve değişen dünyanın kaçınılmaz bir sonucu olduğu görülmektedir. Avrupa bloğu içinde ortak değerler ve küresel dönüşümler karşısında çatlaklar olmasına rağmen 62. Münih Güvenlik Konferansı uluslararası düzen için önemli bir netlik kazandırmıştır.

TÜRK DÜNYASI

KAZAKISTAN'DA DİL REFORMU: ULUSAL KİMLİK VE EGEMENLİK VURGUSU GÜÇLENİYOR

Kazakistan'da anayasa taslağında 10 Şubat 2026 tarihinde yapılan dil düzenlemesi, uluslararası ilişkiler uzmanları tarafından post-Sovyet dönemde ulusal kimliğin güçlendirilmesine yönelik önemli bir adım olarak değerlendiriliyor. Mevcut anayasada yer alan "resmi olarak Kazak diliyle eşit şekilde kullanılır" ifadesinin, yeni taslakta "Kazak dili yanında resmi olarak kullanılır" şeklinde değiştirilmesi, devlet dilinin statüsüne yönelik sembolik ama stratejik bir vurgu içeriyor.

Uzmanlara göre bu değişiklik, yalnızca hukuki bir düzenleme değil, aynı zamanda tarihsel ve jeopolitik bir mesaj niteliği taşıyor. Rusça, son 150 yıllık süreçte, özellikle Sovyetler Birliği döneminin etkisiyle bölgede güçlü bir iletişim dili hâline gelmiş ve bazı alanlarda ana dilin önüne geçebilecek bir konuma ulaşmıştı. Uluslararası bir dilin bilinmesi diplomatik ve ekonomik ilişkiler açısından avantaj sağlasa da, tek bir dilin aşırı baskın hâle gelmesi yerel dilde bilgi üretimini sınırlayabiliyor. 2000'li yıllardan itibaren Türk dünyasında ana dil kullanımını güçlendirme yönünde artan eğilimle uyumlu olan bu reform, Türk Devletleri Teşkilatı gibi bölgesel iş birliği platformlarında da dil ve kimlik konularının artan önemini yansıtıyor. Analistler, bu adımın Kazakistan'ın uluslararası sistemde bağımsız ve çok yönlü bir aktör olarak konumunu güçlendirme stratejisinin bir parçası olduğunu belirtiyor. Yeni düzenleme, Kazak dilinin tartışmasız tek devlet dili statüsünü açık biçimde tesis ederken, Rusçayı "yanında kullanılan resmi bir dil" olarak tanımlıyor. Pratikte günlük kullanımda önemli bir değişiklik beklenmese de, anayasal düzeyde önceliğin Kazak diline verilmesi, ulusal egemenlik ve kültürel bağımsızlık açısından kritik bir adım olarak görülüyor.

TÜRKİYE-ETİYOPYA İLİŞKİLERİNDE YENİ DÖNEM: İŞ BİRLİĞİ GÜÇLENİYOR

Türkiye ile Etiyopya arasındaki diplomatik ve ekonomik ilişkiler, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın 17 Şubat 2026 tarihinde Addis Ababa ziyareti kapsamında yeni bir ivme kazandı. İki ülke liderleri arasında gerçekleştirilen görüşmelerde, ikili ticaret hacminin 1 milyar dolara çıkarılması hedefi ön plana çıkarken, enerji, ticaret ve teknik iş birliği alanlarında çeşitli anlaşmalar imzalandı. Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye'nin Etiyopya'da 200'den fazla firmayla yaklaşık 2,5 milyar dolarlık yatırım gerçekleştirdiğini ve bu yatırımların yaklaşık 20 bin kişiye istihdam sağladığını belirtti.

Bu durum, Türkiye'nin Etiyopya'daki en önemli yatırımcı ülkelerden biri olduğunu ortaya koymaktadır. İmzalanan anlaşmalar arasında enerji alanında iş birliğine yönelik mutabakat zaptı ve Ekonomi, Ticaret ve Teknik İş Birliği Karma Ekonomik Komisyonu tutanağı yer almaktadır. Bu gelişmeler, uluslararası ilişkiler perspektifinde Türkiye'nin Afrika açılımı politikasının önemli bir parçası olarak değerlendirilmektedir. Türkiye, Etiyopya ile kurduğu ekonomik ortaklık aracılığıyla Afrika Boynuzu'nda hem ekonomik hem de siyasi etkisini artırmayı hedeflemektedir. Erdoğan'ın Afrika Boynuzu'nun dış güçlerin rekabet alanına dönüşmemesi gerektiğini vurgulaması, Türkiye'nin bölgede istikrar ve egemenlik temelli bir yaklaşım benimsediğini göstermektedir. Etiyopya açısından ise Türkiye ile geliştirilen ilişkiler, ekonomik kalkınma, yatırım çekme ve uluslararası sistemde alternatif ortaklıklar oluşturma açısından önem taşımaktadır. Bu bağlamda Türkiye-Etiyopya ilişkileri, Güney-Güney iş birliğinin ve çok kutuplu uluslararası sistemin güçlenmesinin somut bir örneği olarak değerlendirilmektedir.

TÜRKİSTAN ZİRVESİ: TÜRK DEVLETLERİNİN KÜRESEL EKONOMİDE ORTAK HAREKET STRATEJİSİ

Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) 14. Ekonomi ve Ticaret Bakanları Toplantısı, 20 Şubat 2026 tarihinde Türk dünyasının manevi başkenti olarak kabul edilen Türkistan'da, Kazakistan'ın ev sahipliğinde gerçekleştirilerek bölgesel ekonomik iş birliğinin güçlendirilmesi açısından önemli bir diplomatik gelişme olarak öne çıktı. Toplantıya Türkiye, Azerbaycan, Özbekistan ve Kırgızistan başta olmak üzere üye ülkelerin ekonomi ve ticaret bakanları ile üst düzey yetkililer katıldı. Zirvede, üye devletler arasında ticaretin kolaylaştırılması, gümrük süreçlerinin uyumlaştırılması, ortak yatırım projelerinin artırılması ve finansal iş birliği mekanizmalarının güçlendirilmesi konularında önemli kararlar alındı.

Ayrıca, Orta Koridor'un geliştirilmesi ve ulaşım altyapısının modernizasyonu gibi projelerle Türk devletlerinin Avrupa ile Asya arasındaki stratejik konumunun ekonomik avantaja dönüştürülmesi hedeflendi. Uluslararası ilişkiler perspektifinden bakıldığında, toplantı Türk dünyasında ekonomik karşılıklı bağımlılığın arttığını ve bölgesel entegrasyonun kurumsallaştığını göstermektedir. Bu gelişme, Türk devletlerinin küresel ticaret sisteminde daha koordineli hareket etme ve ortak ekonomik çıkarlar doğrultusunda bölgesel bir güç merkezi oluşturma yönündeki stratejik iradesini ortaya koyarken, TDT'nin yalnızca kültürel ve siyasi değil aynı zamanda ekonomik bir entegrasyon platformu olarak önemini artırdığını göstermektedir.

TÜRKİYE VE SOMALİ İLİŞKİLERİNDE ANKARA ÇIKARMASI

Ankara'da Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından 25 Şubat 2026 tarihinde düzenlenen "Küresel Dönüşüm Sürecinde Türkiye / Somali İlişkileri Paneli", iki ülke arasındaki diplomatik, ekonomik ve stratejik iş birliğinin mevcut durumunu ve geleceğini değerlendirmek amacıyla gerçekleştirildi.

Panelin açılışında konuşan Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Burhanettin Duran, Türkiye ile Somali arasındaki diplomatik ilişkilerin 60. Yılına dikkat çekerek, 2005 yılında başlatılan Afrika Açılımı ile ilişkilerin çok boyutlu ve stratejik bir niteliğe kavuştuğunu belirtti. Duran, Türkiye'nin Somali'nin egemenliği, birliği ve toprak bütünlüğüne verdiği desteğin kalıcı ve ilkesel olduğunu vurguladı. Somali Limanlar ve Deniz Ulaştırma Bakanı Abdülkadir Muhammed Nur ise Türkiye ile Somali arasındaki ilişkilerin yalnızca resmi diplomasiyle sınırlı olmadığını, yaklaşık 600 yıllık tarihsel ve kültürel bağlara dayandığını ifade etti.

Nur, özellikle 2011 yılında Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Mogadişu'ya gerçekleştirdiği ziyaretin ikili ilişkilerde dönüm noktası olduğunu ve Türkiye'nin Somali'de altyapı, eğitim ve güvenlik alanlarında aktif rol üstlenmesini belirtti. Somali Enformasyon, Kültür ve Turizm Bakanı Daud Aweis Jama da iki ülke arasındaki ilişkilerin insani yardımın ötesine geçerek stratejik ortaklık seviyesine ulaştığını vurguladı. Panelde, Türkiye'nin Afrika politikasının eşitlik, karşılıklı kazanım ve kapasite inşası ilkelerine dayandığı ifade edilirken, savunma, enerji, eğitim ve dijital dönüşüm gibi alanlarda iş birliğinin derinleşeceği değerlendirildi. Panel, Türkiye'nin Afrika Boynuzu'nda artan jeopolitik rolünü ve Somali ile kurduğu çok boyutlu ortaklığın, bölgesel istikrar ve uluslararası güvenlik açısından önemli bir unsur haline geldiğini ortaya koydu.

◆ TÜRKİYE’NİN AFRIKA BOYNUZUNDA ◆ YÜKSELEN STRATEJİK ROLÜ

TÜRKİYE CUMHURBAŞKANI ERDOĞAN, ETİYOPYA VE SOMALİLİAND BAŞKANI İLE BİR ARAYA GELDİ.(AA)

Somali ve Türkiye arasındaki ilişkiler, Orta Çağ’da Adal Sultanlığını ile Osmanlı ittifakından başlayarak 1979’da diplomatik temsilin kurulması, 2011 insani yardımları ve Mogadişu Büyükelçiliği’nin yeniden açılmasıyla modern stratejik ortaklığa evrilmiştir. Adal Sultanlığı ile Osmanlı İmparatorluğu arasındaki askeri iş birliği, iki taraf arasında erken dönem stratejik dayanışmanın temelini oluşturmuştur. Modern dönemde ise Türkiye’nin Somali’deki diplomatik varlığı, 1979’da büyükelçilik açılmasıyla kurumsallaşmış, ancak Somali İç Savaşı nedeniyle kesintiye uğramıştır. Türkiye’nin 2011’de Somali’de yaşanan kuraklık krizine yönelik geniş kapsamlı insani yardım sağlaması ve Mogadişu Büyükelçiliği’ni yeniden açması, Ankara’nın Afrika Boynuzu’na yönelik stratejik yaklaşımında bir dönüm noktası olmuştur. Bu süreçten sonra Türkiye, Somali’de yalnızca insani yardım sağlayan bir aktör değil, aynı zamanda devlet kapasitesi inşa eden bir ortak olarak konumlanmıştır.

Türkiye’nin Somali ordusunun eğitimi, güvenlik anlaşmaları ve askeri üs faaliyetleri, iki ülke arasındaki ilişkilerin güvenlik boyutunu güçlendirmiştir. Bunun yanı sıra Türkiye’nin Somali’de kurmayı planladığı uzay üssü ve uzay limanı projeleri, askeri ve teknolojik bağımsızlık hedeflerinin bir uzantısı olarak değerlendirilmekte ve Türkiye’nin uzay tabanlı gözetleme ve savunma kapasitesini artırmayı amaçlamaktadır. Enerji alanında ise Somali açıklarında hidrokarbon arama faaliyetlerine yönelik anlaşmalar, ekonomik ilişkilerin yardım temelli yapıdan karşılıklı çıkar temelli stratejik ortaklığa dönüştüğünü göstermektedir. Bu bağlamda Türkiye’nin Somali politikası, insani diplomasi ile askeri ve ekonomik çıkarları birleştiren bütüncül bir stratejik yaklaşımı yansıtmaktadır.

Türkiye ile Etiyopya arasındaki ilişkiler, yüz yılı aşan diplomatik geçmiş, Addis Ababa’da yürütülen kurumsal iş birlikleri ve son dönemde artan ekonomik ve askeri anlaşmalarla çok boyutlu stratejik ortaklığa dönüşmüştür. Türkiye ile Etiyopya arasındaki diplomatik ilişkiler, tarihsel olarak karşılıklı saygı ve iş birliği temelinde gelişmiş ve son yıllarda ekonomik, askeri ve kültürel alanlarda önemli ilerlemeler kaydedilmiştir. Türkiye’nin Etiyopya’da altyapı, üretim ve sanayi alanlarında gerçekleştirdiği yatırımlar, iki ülke arasındaki ekonomik bağları güçlendirmiştir. Bunun yanında savunma iş birliği ve askeri eğitim programları, Türkiye’nin Etiyopya’nın güvenlik kapasitesine katkı sağladığını göstermektedir. Kültürel diplomasi açısından dikkat çeken gelişmelerden biri, Etiyopyalı yetkililerin Türkçe konuşma pratiğinin artmasıdır. Bu durum, Türkiye’nin eğitim, medya ve kültürel diplomasi araçları aracılığıyla yerel elitler üzerinde etkili olduğunu ve uzun vadeli stratejik ilişkiler kurduğunu göstermektedir. Türkiye’nin Etiyopya ile geliştirdiği ilişkiler, Somali’deki askeri ve ekonomik varlığı ile birlikte değerlendirildiğinde, Ankara’nın Afrika Boynuzu’nda dengeli ve çok boyutlu bir bölgesel strateji izlediğini ortaya koymaktadır. Böylece Türkiye, Etiyopya üzerinden Afrika’nın iç bölgelerine uzanan ekonomik ve siyasi etki alanını genişletmektedir.

2011 sonrası dönemde Türkiye’nin Afrika Boynuzu’na yönelik açılımı, insani diplomasi ile başlayan ancak askeri, ekonomik ve teknolojik unsurlarla genişleyen kapsamlı bir jeopolitik stratejiye dönüşmüştür. Afrika Boynuzu, Kızıldeniz ve Hint Okyanusu arasında yer alan stratejik konumu nedeniyle küresel ticaret ve enerji yolları açısından kritik öneme sahiptir. Bu nedenle ABD, Çin ve Rusya gibi küresel güçler bölgedeki etkilerini artırmaya çalışmaktadır. Türkiye’nin Somali’deki askeri üsleri, uzay projeleri ve Etiyopya’daki ekonomik yatırımları, Ankara’nın bu rekabette bağımsız ve çok yönlü bir aktör olarak konumlanmasını sağlamaktadır. Türkiye’nin bölgedeki yaklaşımı, yalnızca askeri varlık kurmaya değil, aynı zamanda altyapı geliştirme, ekonomik kalkınma ve kurumsal kapasite inşasına dayanmaktadır. Bu model, Türkiye’nin bölge ülkeleri tarafından güvenilir bir ortak olarak görülmesine katkıda bulunmaktadır. Aynı zamanda Türkiye’nin Afrika Boynuzu’ndaki varlığı, Doğu Akdeniz, Kızıldeniz ve Hint Okyanusu arasında stratejik bir bağlantı kurarak Türkiye’nin küresel güç projeksiyonunu genişletmektedir. Sonuç olarak Türkiye’nin Afrika Boynuzu politikası, askeri caydırıcılık, ekonomik entegrasyon ve teknolojik bağımsızlık hedeflerini birleştiren uzun vadeli ve çok katmanlı bir jeopolitik vizyonun yansıması olabilecektir.

RUSYA-KAFKASYA

RUSYA ASKERİ GÜCÜNÜ ARTTIRIYOR

10.02.2026, REUTERS

Estonya Dış İstihbarat Servisi, 10 Şubat 2026 Salı günü yıllık raporunda, Rusya'nın bu yıl veya gelecek yıl herhangi bir NATO ülkesine askeri saldırı başlatma niyetinin olmadığını, ancak Avrupa yeniden silahlanmasını hızlandırırken güçlerini yeniden inşa etmek için acele ettiğini belirtti. İstihbarat servisi, mühimmat üretiminin çok hızlı bir şekilde genişlediğini ve Rusya'nın Ukrayna'daki savaşı sürdürürken gelecekteki savaşlar için de stok yapabileceğini belirtti.

Estonya Dış İstihbarat Servisi Genel Müdürü Kaupo Rosin gazetecilere verdiği demeçte, "(Avrupa) savunma ve iç güvenliğe yatırım yapmalı" dedi... Rusya'nın gelecekte NATO ülkelerine karşı hiçbir şansı olmadığı sonucuna varmasına izin verin" dedi. Ayrıca, "Rus liderliğinin Avrupa'nın yeniden silahlanması konusunda çok endişeli olduğunu görüyoruz... Avrupa'nın iki ila üç yıl içinde Rusya'ya karşı bağımsız askeri hareket düzenleyebileceğini düşünüyorlar" dedi.

Ek olarak da Münih Güvenlik Raporuna göre "...Rusya'nın sürekli nükleer tehdidi, askeri tehdidin Ukrayna'nın çok ötesine uzandığının en küstah hatırlatıcısıdır. Nitekim bazı istihbarat teşkilatları, Rusya'nın Ukrayna'daki olası bir ateşkesin ardından iki yıl içinde Baltık Denizi bölgesindeki 'bölgesel bir savaş' ve altı ay içinde tek bir komşuya karşı 'yerel' bir savaş için güçlerini yeniden inşa edebileceğini tahmin ediyor."

Rusya askeri ve savunma sistemine büyük oranda yatırım yapmaktadır. Bu durum Rusya'nın sadece Ukrayna odaklı olmadığını, aksine geleceğe yönelik kendine uzun vadede yatırım yaptığını gösterir. NATO'nun Batı'ya doğru genişlemesi, ve Rusya'nın da askeri savunmaya önem vermesi taraflar arasında güvenlik ikilemi krizine yol açmaktadır. Rusya açısından bakıldığında Rusya-Ukrayna savaşı yerel bir savaş olmaktan çok, uzun vadede jeopolitik bir rekabete ve devletlerin hayatta kalma mücadelesine dönüşebilir.

Kısa vadede ise savaş olası gözükme de bu durum; huzursuzluğa, güvenlik tehdidine ve bloklaşmaya sebep olabilir.

GÜNCEL: ABD - ERMENİSTAN İLİŞKİLERİ

9-10.02.2026

İki günlük bir ziyaret için Ermenistan'da bulunan Ermenistan Cumhurbaşkanı Nikol Paşinyan ve ABD Başkan Yardımcısı James David (JD) Vance tarafından 9-10 Şubat tarihlerinde yeni bir sivil nükleer enerji anlaşması imzalandı.

Enerji tedariki konusunda uzun süredir Rusya ve İran'a bağımlı olan Ermenistan, Sovyet döneminde inşa edilen ve şu anda ekonomik ömrünün sonuna yaklaşan Metsamor Nükleer Santralini yerine yeni bir enerji santrali kurmayı planlıyor. ABD, Rusya, Çin, Fransa ve Güney Kore'den gelen teklifler değerlendirilirken, bu anlayış Amerikan projelerinin önünü açan kritik bir adım olarak görülüyor. Başkan Yardımcısı Vance, "Biz sadece barışı inşa etmiyoruz; Ermenistan ve ABD için gerçek refah yaratıyoruz" dedi.

Reuters'e göre, ABD'den bir teklif seçimi, nükleer santral yapımında lider olan Rusya'nın devlete ait şirketi Rosatom'a darbe vuracak. Rusya, Ermenistan'ın gelecekteki bir müttefikidir, ancak ilişkiler oğul yıllarında birleşti. Vance'in Ermenistan ve komşu Azerbaycan'a yaptığı gezi, ABD'nin bir zamanlar Sovyetler Birliği'nin bir parçası olan Güney Kafkasya'daki etkisini Rusya'nın zararına aşındırıyor. Bu nedenle Washington'un hamlesi, Rusya'nın Güney Kafkasya'daki etkisini sınırlamayı amaçlıyor.

Bununla birlikte, Ermenistan'ın ABD ile yakınlaşması, Güney Kafkasya'daki güç dengesinin değiştiğini gösteriyor. Ermenistan, Rusya'ya bağlılığını azaltma girişimlerine çoktan girdi ve ABD ile yakınlaşmanın ekonomik bağıllığını bozduğuna inanıyor. ABD ile Güney Kafkasya arasında bir bağlantı kurulması, gelecekte bölge ile ilişkisini daha da derinleştirebilir ve bölgedeki hakimiyetini güçlendirebilir. Aralık.

YENİ START ANTLAŞMASI'NIN SONU: NÜKLEER SİLAH KONTROLÜNÜN SONU

5 Şubat 2026'da ABD ile Rusya arasında 2010 yılında imzalanan ve nükleer silah kapasitesini karbondan arındırmayı amaçlayan Yeni START Anlaşması'nın (New START) süresi doldu. Böylece, dünyanın en büyük iki nükleer gücü, stratejik cephanelikleri üzerinde bağlayıcı kısıtlamalar olmaksızın yarım yüzyıldan fazla bir süredir ilk kez özgürdü.

Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov, 11 Şubat Çarşamba günü yaptığı açıklamada, Washington'da aynısını yapmaya devam ettiği sürece Rusya'nın süresi dolan Yeni START Anlaşması'ndaki füze ve savaş başlığı sınırlarına uymaya devam edeceğini söyledi. Ancak ABD Başkanı Donald Trump, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in anlaşma şartlarına bir yıl daha gönüllü olarak uyma teklifini reddetti. Trump, eski anlaşmanın uzatılması yerine "yeni, iyileştirilmiş ve modernize edilmiş" bir anlaşma istediğini vurguladı. Daha iyi bir anlaşma için Çin'in sürece dahil edilmesinin uygun olabileceğine dair bir açıklama yaptı. Yeni START Anlaşmasının sona ermesi, Rusya, ABD ve Çin'i içeren üçlü bir silahlanma yarışıyla ilgili endişeleri artırdı.

Soğuk Savaş döneminden kalan nükleer kullanımla ilgili endişeler, nükleer silahların azaltılmasına yönelik anlaşmaların doğmasına yol açtı. Bu anlaşmaların varlığı, küresel güvenlik kaygılarını azaltırken karşılıklı denetimi kolaylaştırmıştır. Bu anlaşmaların en modern olan Yeni BAŞLANGIÇ Anlaşması, ABD Başkanı Barack Obama ve o sırada Rusya Devlet Başkanı olarak görev yapan Dmitry Medvedev tarafından 2010 yılında imzalandı. İki ülke arasındaki ilişkiler o yıllarda "Yapısöküm" (sıfırlama) sürecindeydi ve anlaşma ertesi yıl yürürlüğe girdi. Bu anlaşma stratejik nükleer silahlara katı sınırlar getirdi. Bu silahlar, olası bir nükleer savaş durumunda her iki tarafın da rakibin hayati siyasi, askeri ve sanayi merkezlerini vurmak için kullanabileceği türden stratejik araçlardı. Anlaşma ile aşağıdaki kısıtlamalar getirildi: Konuşlandırılmış Stratejik Savaş Başlığı Sayısı: Maksimum 1.550; Konuşlandırılmış Füze ve Bombardıman Uçağı Sayısı: Maksimum 700; Fırlatma Rampası Sayısı: Maksimum 800.

Bu anlaşma stratejik nükleer silahlara katı sınırlar getirdi. Bu silahlar, Reuters'e göre, Moskova ve Washington uzun menzilli nükleer silah cephanelikleri üzerindeki karşılıklı kısıtlamalara uymayı bırakırlarsa, bu yarım yüzyıldan fazla bir süredir yürürlükte olan kısıtlamaların sona ermesi anlamına gelecektir.

Silah kontrolü savunucuları, bunun özellikle Ukrayna ve Orta Doğu'daki savaşlar nedeniyle artan uluslararası gerginlik döneminde nükleer riskleri artıracığından endişe ediyorlar. Uzmanlar, nükleer anlaşmaların değerinin yalnızca sayısal sınırlar koymada değil, aynı zamanda silahlanma yarışlarının kontrolden çıkmasını önlemek için istikrarlı ve şeffaf bir çerçeve oluşturmada da yattığını vurguluyor.

Dolayısıyla, anlaşmanın sona ermesi birçok yorumu beraberinde getirdi. Amerikan Dostlar Servisi Komitesi'ne göre, dünyadaki nükleer silahların neredeyse tamamı ABD ve Rusya'ya ait. ABD ve Rusya birlikte dünyadaki nükleer silahların neredeyse %90'ına sahipler. Bu nedenle Yeni BAŞLANGIÇ Anlaşması, Washington ve Moskova'dan uzakta yaşayan insanlar için bile önemlidir. En büyük iki nükleer silah stoğunda sınırı olmayan bir dünya daha tehlikeli bir dünyadır.

Bu nedenle Yeni START Antlaşması'nın feshi ile karşı karşıya kalan Avrupa'nın bu durumdan pek memnun olmadığını ve silah kontrolü olmayan bir dünyaya hazırlandığını söyleyebiliriz. Geleneksel ABD nükleer kalkanının kaybedilmesi ve Rusya'nın süregelen tehditleri, Avrupa'yı nükleer paylaşım ve potansiyel yayılma da dahil olmak üzere benzeri görülmemiş nükleer adımları düşünmeye zorluyor. Yeni START Anlaşmasının taraflar arasında şeffaflık sağladığı ve silahlanma yarışının çatışmasızlaşmasında da önemli bir rol oynadığı açıkça görülmektedir.

BM Genel Sekreteri António Guterres, Yeni START Anlaşmasının sona ermesinin, küresel gerilimlerin arttığı bir ortamda ABD ve Rusya'nın stratejik nükleer silahları üzerindeki bağlayıcı kısıtlamaların kaldırılmasıyla uluslararası barış ve güvenlik için "ciddi bir anı" temsil ettiği konusunda uyardı. "Yarım asırdan fazla bir süredir ilk kez, iki ülkenin stratejik nükleer cephanelerinde bağlayıcı kısıtlamaların olmadığı bir dünyaya karşı karşıyayız" dedi. Genel Sekreter; bu kısıtlama sisteminin çöküşünün, jeopolitik gerilimlerin arttığı ve nükleer silah kullanma riskinin "son on yılların en yüksek seviyesinde" olduğu özellikle tehlikeli bir döneme denk geldiği konusunda uyardı."

Liberal kurumsalcılığa göre kurumlar, devletler arasında barış, işbirliği ve huzurun sağlanmasında önemli bir etkiye sahiptir. Aralık. Bu görüş, Yeni BAŞLANGIÇ Anlaşması sürecinde açıkça gözlemlenmiştir. Anlaşmanın varlığı, taraflar arasında güven ve şeffaflığın tesis edilmesinde kritik bir role sahipti. Aralık. Dolayısıyla anlaşmanın feshedilmesiyle önümüzdeki dönemde güç arayışının ve silahlanma yarışının daha da tırmanacağını söylemek mümkün.

BALKANLAR

BÖLGESEL GÜVENLİKTE YENİ BİR HAMLE: SHOTA PROJESİ

11.02.2026, Arnavutluk Savunma Bakanlığı
Arnavutluk Cumhuriyeti'nin ev sahipliğinde 11 Şubat 2026'da bölgesel güvenlikle ilgili üçlü bir zirve düzenlendi. Arnavutluk ve Hırvatistan genelkurmay başkanları ile Kosova Güvenlik Gücü Komutanının da katıldığı zirve, Balkan ülkelerinin güvenlik mimarisinde "bölgesel mülkiyet" hedefine doğru yeni bir adım atıyor. Bu üç devlet de geçmişte ortak askeri tatbikatlar ve güvenlik faaliyetleri yürütmüştür. Ortaya çıkan güvenlik sorunları, enerji arzındaki riskler ve bölgenin tarihi altyapısı gibi unsurlar sonucunda bu işbirliğinin daha da güçlendirilmesi hedeflenmektedir.

Shota Projesi adı verilen yeni girişim, bölgenin savunma sanayisinin temellerini kontrol etmeyi ve koordine etmeyi, ortak askeri eğitim planları oluşturmayı ve NATO standartlarında bölgesel mühimmat üretimini artırmayı planlıyor. Bu adım, Kosova ve Arnavutluk'un özellikle savunma ve askeri alanlarda dışa bağımlılığını azaltarak bölgesel entegrasyona yönelik stratejik hedefleri de içeriyor. Üçlü zirvede tartışılan bir diğer konu ise Lahey Zirvesi'nin taahhütleri ve Avrupa Birliği'nin stratejik adımları doğrultusunda askeri becerilerin geliştirilmesi oldu. Bu askeri yakınlaşma Sırp hükümeti tarafından "üçlü anlaşma" ve "caydırıcılık stratejisi" olarak nitelendirilse de Tiran ve Priştine yönetimleri bu ortaklığın yalnızca bölgesel güvenlik mimarisini güçlendirmeye ve dışa bağımlılığı azaltmaya yönelik bir strateji olduğunu vurguluyor.

ARNAVUTLUK'TAN İSRAİL'E STRATEJİK YAKINLIK: BESA VURGUSU

11.02.2026, Euronews
Şubat Ocak 2026 Arnavutluk Başbakanı Edi Rama'nın İsrail ziyareti ve Knesset Parlamentosu'na yaptığı konuşmada "Besa" vurgusu Tiran sokaklarında protesto ve gerginlik seviyesini yükseltti. Muhalefet lideri Sali Berişa'nın çağrısıyla düzenlenen bu protestolarda hem parlamento hem de başbakanlık hedef alındı. Arnavutluk Başbakanı Edi Rama hükümetini yolsuzlukla suçlayan Berişa'nın destekçileri tarafından düzenlenen bu eylemler, Şubat ayında Arnavut toplumunu ve yönetimini etkileyen önemli bir gelişme haline geldi. Berişa, 2026'nın ilk ayında gerçekleştirdiği mitingte ise "bu hükümeti devirmek ve erken, özgür ve adil seçimlere hazırlık yapmak için teknik bir hükümet kurmak üzere birleşmeleri" çağrısında bulunmuştu.

Euronews ve AP'ye göre, vatandaşlar güvensiz çünkü daha büyük kötülüğü iktidardan uzaklaştırmak için sürekli olarak "daha küçük kötülüğü" seçmek zorunda kaldılar. Arnavutluk'taki bu protestolar yıllardır sadece temayı değiştirerek devam ediyor.

KOSOVA'DA TARİHİ KARAR: TÜRK BAŞBAKAN YARDIMCISI FİKRİ DAMKA

11.02.2026, AA

Kosova Cumhuriyeti'nde bir yıldır devam eden siyasi belirsizlikler, Vetevendosje (Kendi Kaderini Tayin Hakkı) Partisi lideri ve Başbakan adayı Albin Kurti liderliğindeki kabinenin 11 Şubat 2026 Çarşamba günü yapılan oylamada güvenoyu almasıyla sona erdi. Bu yeni adım kapsamında Kosova Demokratik Türk Partisi Genel Başkanı Fikri Damka'nın azınlık işlerinden ve işbirliğinden sorumlu Üçüncü Başbakan Yardımcısı olarak atanması, Kosova tarihinin en üst düzeyde Türk temsiliyetine ulaşması açısından dikkat çekti.

Bu atama ile Kosova'nın çeşitli etnik kökenleri devlet yapısına dahil etmesi, ülkenin azınlık hakları politikasının önemini bir kez daha ortaya koyuyor. Fikri Damka'nın devlet yapısındaki bu yeni rolünün, Türkiye-Kosova hattındaki ortaklığın yumuşak güç politikalarının ötesine geçerek kurumsal diplomasi düzeyinde derinleşmesini sağlayacağı öngörülmektedir.

SİRBİSTAN'DA MEŞRUIYET KRİZİ: "SREtenJE'DE TEKRAR GÖRÜŞELİM"

15.02.2026, Serbian Times

15 Şubat 2026'da kutlanan Sırbistan Devlet Günü'nde (Sretenje) büyük bir meşruiyet krizi yaşandı. Sretenje, bu yıl ulusal bir kutlama olmaktan ziyade Belgrad hükümetinin sarsılmış meşruiyetine karşı protestolarla çevriliydi. Kragujevac ve Belgrad merkezli bu protestolar, 2024 sonunda Novi Sad'da yaşanan tren faciası ve üniversiteleri hedef alan baskılar sonrasında sorumluların gerekli cezaları almaması gerçeğine karşı "Borba" öğrenci hareketi tarafından düzenlendi.

Hareketi destekleyen öğrenciler ve halk, Sırp Anayasasına atıfta bulunarak adalet ve şeffaflık ilkelerinin korunması talebiyle kampüsleri ve stratejik yolları ablukaya aldı. Öğrencilerin Ocak 2026'da düzenlediği "Bilgi Güçtür" yürüyüşünün ardından gelen bu sorgulama süreci, Sırp halkı arasında Belgrad hükümetine yönelik gerilimi iyice artırdı.

Şubat 2026 itibarıyla Sırbistan hükümeti bir yandan Avrupa Birliği ile enerji ortaklığı adına stratejik adımlar atmaya çalışırken, diğer yandan kamuoyu ile ülke içinde yaşadığı derin meşruiyet krizi arasında bir Çatışmaya girmiştir.

◆ SİRBİSTAN'IN STRATEJİK ENERJİ DEĞİŞİKLİĞİ:◆ MOSKOVA'DAN BRÜKSEL'E

Serbia: pipelines supplying natural gas

Russia supplies 92.8 percent of Serbia's natural gas imports through the TurkStream and Balkan Stream pipelines

Gas provenance: Russia Azerbaijan Bulgaria Hungary

6 ARALIK 2025 TARİHİNDE ERİŞİLEN, SİRBİSTAN'A DOĞALGAZ TAŞIYAN BORU HATLARINI MENŞE ÜLKESİNE GÖRE GÖSTEREN HARİTALI İNFOGRAFIK. (AFP GRAFİKLERİ)

Şubat ayının ilk haftasında Sırbistan Cumhurbaşkanı Aleksandar Vučić, Reuters'e verdiği röportajda Sırbistan'ın dış politika planının önemli bir değişikliğe uğrayacağını belirtti. Sırbistan, on yıllardır Rusya'ya doğalgaza olan bağımlılığını sona erdirmek için Avrupa Birliği'nin AggregateEU ortak satın alma sistemine katıldığını resmen açıkladı. Bu adımla birlikte Sırbistan'ın çok yönlü politika sisteminin Rusya'dan Avrupa Birliği'ne sarması radikal bir adım olarak kaydedildi. 15 Şubat Sırp Devlet Günü protestolarına denk geliyor, ancak içeride derin bir meşruiyet krizi yaşanırken hükümetin Kararnamelerinin dışarıda verdiği tavizler arasında olduğu anlaşıldı. Borba hareketinin önderliğinde, hükümetin yönetimin şeffaflığı ilkesine aykırı adımlarını protesto etmek için binlerce insan sokaklara döküldü.

Tarihsel olarak ele alırsak, Sırp devleti için Rusya ile kurulan enerji bağı aslında sadece ekonomik değil, aynı zamanda Slav kardeşliği kavramının sağladığı güvenlik ve kan bağına odaklanan duygusal bir yansımadır. Tarihi dönüm noktası, Moskova'nın Balkanlar'daki enerji uydusu olarak Belgrad'ı seçmesiyle 2008'de başladı. Soğuk Savaş sonrası dönemde Sırbistan, Rusya'yı hem Kosova meselesinde diplomatik bir savunma aracı hem de ucuz bir enerji kaynağı olarak kodladı. Bu tarihsel bağlilik, Sırbistan'ın AB üyelik sürecine girmesi ve Rusya ve Avrupa ile karşı karşıya gelmesiyle devam etti. Belgrad, Slav kardeşliği bilinciyle Moskova'ya yakın olmasına rağmen, Avrupa Birliği'ne üye olma yolundayken AB değerler sistemine karşı çıkamadı.

Şubat 2026 olayları, bu tarihsel bağlantının rasyonel çıkarlarla çatıştığı nokta haline geldi. Rusya'nın girdiği savaş dördüncü yılına girerken, enerji silahının küresel olarak zayıflaması veya Bulgaristan-Sırbistan hattının operasyonel başarısı Belgrad'a bu tarihi bağı koparma fırsatı verdi. .

Sırbistan, Rusya'nın sunduğu enerji güvenliğini ilk kez Sırp devleti için bir yük olarak tanımladığı için AB'ye katılma sürecinde de bir güvenlik ikilemi haline geldi. Bunu uluslararası ilişkiler disiplini, devletin çıkarları açısından yorumladığımızda; tarihsel bağ ve bunun getirdiği etkileşimli devlet ilişkilerinden ne kadar önemli olduğu Sırbistan Cumhurbaşkanı Vučić yönetiminde görülüyor. Vučić, Batı'nın yurtdışındaki desteğini yenilemek için hem derin bir tarihsel bağlantıdan hem de uzun süredir devam eden bir enerji bağımlılığından fedakarlık ediyor. Bu durum; özellikle Batı Balkan ülkelerinde ve bu ülkelerin AB'ye katılım süreçlerinde oldukça öngörülebilir bir olasılık olduğu düşünülebilir. Sırbistan hayatta kalmak için mücadele ederken, aynı zamanda karşılıklı bağımlılık politikasının Moskova'dan Brüksel'e dönüşümünün devletin gelecekteki ekonomik, politik ve diplomatik adımlarını etkileyeceği tahmin edilebilir.

Sonuç olarak Belgrad yönetimi her ne kadar dışarıda kazandığı jeopolitik imtiyazlar olsa da bu imtiyazlar ve kazançlar içinde bulunduğu meşruiyet krizini ve toplumu yeterli seviyede sakinleştirmeyecektir. Sırbistan'ın enerji ve doğal gaz yönünü Brüksel'e çevirmesi, yalnızca enerji işbirliği veya çalışmaları değil aynı zamanda Avrupa Birliği ile karşılıklı güven nüteliği de taşımaktadır. Her ne kadar bu adım Sırbistan için bir dönüm noktası olsa da Sırp halkı asıl dönüm noktasının Sırp hükümetinin şeffaflığı ve yönetimin hesap verilebilir olması ile oluşacağını dile getiriyor.

FOTOĞRAFTA, 9 EKİM 2025'TE SİRBİSTAN'IN BELGRAD KENTİNDE, SİRBİSTAN PETROL ENDÜSTRİSİ BİRLİĞİ (NIS) VE GAZPROM'UN LOGOLARI GÖRÜLÜYOR. (AFP FOTOĞRAFI)

AFRİKA

GÜNEY AFRİKA MONUSCO'DAN ÇEKİLDİ:
YENİ GÜVENLİK MİMARISI

2-10.02.2026, AA

Demokratik Kongo Cumhuriyeti ve "23 Mart Operasyonu" olarak da bilinen M23 isyancı grubu, Katar'ın arabuluculuğunda Doha'da bir araya geldi. Taraflar, Kasım 2025'te imzaladıkları Doha Barış Çerçeve Antlaşması'nı denetlemek amacıyla bir "Doğrulama Mekanizması" üzerinde anlaştılar. Bu gelişme ile her iki taraf da anlaşmaya bağlılıklarını ve barışçıl sürece desteklerini teyit ederek kararlılıklarını karşılıklı olarak ifade ettiler.

Bu gelişmenin hemen ardından 10 Şubat 2026'da Güney Afrika Cumhuriyeti birliklerini Birleşmiş Milletler Barış Gücü'nden (MONUSCO) çekmeye karar verdiğini ve bu konuda adımlar attığını açıkladı. Kıtadaki en maliyetli BM operasyonlarından birinin sona ermesi bölgesel gündemde oldukça dikkat çekti. Afrika Bölgesi'nde yaşanan çatışmalara Batılı olmayan aktörler tarafından çözülmesi ise uluslararası ilişkiler ve bölgesel güç açısından önem taşıdı. Şubat ayının ilk yarısında yaşanan bu gelişme ile Birleşmiş Milletler barış gücünün etkin kullanımı medyada ve kamuoyunda tartışma konusu haline gelmiştir.

39. AFRİKA BİRLİĞİ ZIRVESİ
GERÇEKLEŞTİ: "SU DİPLOMASİSİ"

11-15.02.2026, AA

Şubat'ın ikinci haftasında Addis Ababa'da 39. Afrika Birliği Zirvesi gerçekleşti. Zirve, Afrika kıtasının hayati öncelikleri dikkate alınarak "su jeopolitiği" çerçevesinde şekillendi. Bu yıl 39'uncusu düzenlenen zirvede "Yaşam, Kalkınma ve Sürdürülebilirlik için Su Güvenliği" teması resmen belirlendi. Burundi'nin Cumhurbaşkanı Ndayişimiye dönem başkanlığını devraldı ve bölgesel çatışmalar, Nil Nehri ile çeşitli anlaşmazlıklar için gerekli çözümlerin uygulanmasının önemini vurguladı.

Bu zirve ile nüfusu 1,5 milyarı aşan ve küresel ısınmadan dolayı su sorunu yaşayan Afrika halkının yaşam koşullarına yeniden dikkat çekildi. Anadolu Ajansı'na göre; Bozulan su güvenliğinin gıda güvenliği ve geçim kaynakları üzerindeki doğrudan etkilerinin ciddi bir uyum sorununa dönüştüğü belirtiliyor. Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı ve Afrika Birliği organlarının kolaylaştırdığı üst düzey toplantılarda, özellikle Afrika Boynuzu'nda iklim değişikliğine dayanıklı yatırımlarla sürdürülebilir yeraltı suyu yönetimine vurgu yapıldı. Alandaki yetkililere göre, zirve görüşmeleri sırasında su güvenliğinin halk sağlığı ve hastalıkların önlenmesi üzerindeki etkisine de büyük önem verildi.

EGEMENLİK KRİZİ: ETİYOPYA VE
SOMALİLAND

ŞUBAT 2026, BBC NEWS

2026 Şubat ayı boyunca Etiyopya ve Somaliland arasındaki gerginlik Afrika Boynuzu'nun gündemine oturdu. Somali Hükümeti, toprak bütünlüğünün ihlal edildiğini ifade ederek Etiyopya'ya karşı hem bölgesel hem de küresel bir diplomatik seferberlik başlattı. Afrika Birliği ve Arap Birliği, Somali'nin egemenlik haklarına dikkat çeken ifadelerde bulundu. Bununla birlikte, Addis Ababa yönetimi denize erişimin ülkenin hem diplomatik hem de ekonomik açıdan kritik olduğunu savunmaya devam etti.

Kriz yalnızca iki bölge arasında kalmadı. Somali bu süreçte Mısır ve Türkiye Cumhuriyeti gibi devletler ile savunma iş birliklerini sağlamlaştırmışken; Etiyopya ise Kızıldeniz jeopolitiğinde yeni bir eksen ortaya çıkarmıştır. Şubat ayının sonuna doğru yapılan Afrika Birliği görüşmelerinde taraflar arasında arabuluculuk girişimleri hızlanarak Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın da attığı adımla arabuluculuk sürecinde ciddi bir yol katedildi.

◆ SUDAN: 1000 GÜNDÜR SÜREN SAVAŞTA ◆ DÖNÜM NOKTASI

AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ, SUDAN'DA BARİŞ VE İSTİKRARA YÖNELİK ORTAK ÇABALARI İLERLETMEK AMACIYLA WASHINGTON'DA DÜZENLENEN DÖRTLÜ İTTİFAK TOPLANTISI İÇİN MİSİR, SUUDİ ARABİSTAN VE BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ'NE EV SAHİPLİĞİ YAPTI. (ALL-AFRİKA)

2026 Şubat ayı itibarıyla Sudan'daki iç savaş, 1000 günlük kritik bir sınırı aşarak günümüz dünyasının ve modern tarihin en yıkıcı insani krizlerinden biri olarak şekillenmiştir. AllAfrica ve farklı uluslararası haber ajanslarının açıklamasına göre; ABD, Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri'nden oluşan "Quad" grubu, 19 Şubat 2026 tarihinde Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyine sunulan oldukça kapsamlı bir barış planı üzerinde ortak noktaya gelmiştir. Bu gelişme ile birlikte Sudan Silahlı Kuvvetleri ve Hızlı Destek Kuvvetleri arasındaki çatışmayı sona erdirmeyi amaçlayan diplomatik bir girişim olarak kayıtlarda yer almıştır.

Tarihsel olarak baktığımızda, Sudan'ın mevcut krizi, 2019 yılında Ömer el-Beşir'in devrilmesinin ardından başlayan dengesi azalan demokratik bir geçiş sürecinin sonucudur. 2021 yılındaki askeri darbe ile sivilin ortadan kaldırılması ile Abdülfettah el-Buhran ile Muhammed Hamdan Dagalo arasında yaşanan güç mücadelesi de kurumsalaşmıştır. 2023 yılı Nisan ayında tekrardan patlak veren çatışmalar, birkaç yıl içinde Sudanın devlet yapısını parçalamış bir hale sürüklemiştir.

Her ne kadar barış girişimleri olsa da tarafların askeri rekabeti ve çıkarların getirdiği hırslar nedeniyle kesin bir çözüme kavuşulamamış, kalıcı bir ateşkes sağlanamamıştır. Krizin derinleşmesinde en büyük sebep, Sudan'ın Kızıldeniz coğrafyasındaki stratejik konumu olmuştur. Sudan'ın 1000 gündür içinde bulunduğu bu durum yalnızca bir iç çatışma sahası değil aynı zamanda BAE'nin liman projeleri, Nil Nehrinin su güvenliği politikaları ve deniz üssü arayışlarının da kesiştiği bir nokta olmuştur. 2026 yılının Şubat ayı ile birlikte 15 milyondan fazla insanın yerinden edilecek seviyeye ulaşması, krizin bölgesel bir iç çatışma meselesinden küresel düzen ve mülteci problemine evrildiğinin kanıtı olmuştur.

Quad grubunun bu süreçte sunduğu çözüm aslında bölgesel aktörlerin iktidar mücadelesinin bitmek bilmez hale geldiği ve tarafların içinde bulunduğu durumu kabullenmeleri açısından önemlidir. Quad planı, stratejik şehirlerin askerden arındırılması ve yerel sivilin geçiş süreci, Birleşmiş Milletler gözetiminde insani koridorların açılması gibi çeşitli politikaları içermektedir. Uluslararası ilişkiler açısından "Quad", çok taraflı bir çıkar ilişkisinin bir araya geldiği bir grup örneğidir. Özellikle Körfez ülkelerinin güvenlik ve devlet içi istikrar arayışı bunun bir kanıtı olmuştur. Batılı güçlerin müdahalesi ve onların sunduğu çözüm teoride doğru işlese de, pratikte yani Sudan'da 1000 gündür devam eden iç savaşta nasıl işleyeceği soru işareti bırakıyor.

Uluslararası haber ajansları da diplomatik çözümün sahada uygulanabilirliğinin hala risk taşıdığına dikkat çekiyor. Şubat 2026 ayı hem 1000 günü aşan savaş hem de Dörtlü grubun yol haritası açısından Sudan için bir dönüm noktası oldu. Gerçekten de en gerçek yanı, Sudan'da iktidar mücadelesinin yarattığı vekalet savaşları sürerken, sessiz bir soykırım ve bölgesel bir güvenlik sorunudur.

(KAYNAK:AFP ARACILIĞIYLA GETTY IMAGES)

◆ GÖRÜNMEZ YARA: KADIN SÜNNETİ ◆

(GETTY IMAGES /BBC NEWS)

Kadın bedeninin yüz yıllardır sessiz çılgılığı olan kadın sünneti, sadece fiziksel bir müdahale değil, aynı zamanda kadın bedenini kontrol edebilmek, kadının varlığını ataerkil düzen içinde daha da geri plana atma ve düzen içerisinde yalnızlaştırmadır. Kadın sünneti çoğunlukla Afrika, Asya ve Orta Doğu ülkelerinde görülmektedir. Batı Avrupa, Kuzey Amerika ve Yeni Zelanda'da yaşayan göçmen kadınlarda da bu uygulama görülmektedir. Kadın sünneti çeşitli kültürlerde “aile onuru” ve “temiz, evlenilebilir olma” gibi terimlerle bağdaştırılmaktadır. Kadınlar, toplumsal bir dışlanma yaşamamak için veya ailelerine laf getirmemek için bedenlerinin sakatlanmasına ses çıkarmamayı öğrenmişlerdir.

Bu şiddet sarmalının belki de en sarsıcı yanı, eylemin genellikle “daya” adı verilen yerel ebeler aracılığıyla yine kadınlar eliyle gerçekleştirilmesidir (Soyer,2014). Bu durum, ataerkil sistemin mağdur ettiği kadını, aynı istemin koruyucusu hâline getirdiği ironik başıyayı gösteriyor.

Kızlarını toplumun baskısından korumak isteyen anneler ise sevgilerini sistemin bu araçlarıyla ifade etmek zorunda bırakılıyorlar. Kadın sünnetinin en yaygın olduğu ve en ağır şeklinin uygulandığı Sudan açısından durum incelenirse; uygulamanın bu kültürdeki en hassas konularından biri olduğu görülecektir. Aile şerefi ve onurunun kadının bekâretine bağlı olduğu Sudan toplumunda sünnetli olmak bir mühür özelliği taşımaktadır (Soyer,2014).

Kadınları koruma adı altında kadının varlığını sadece bedensel müdahale ile ölçülmesi ve çeşitli etiketler ile sosyal hayattan uzaklaştırılması, kadınların psikolojilerine saldırının en somut hallerinden biridir. Tıbbi açıdan hiçbir gerekliliği bulunmayan ve çoğu zaman paslı bıçaklar, cam parçaları gibi steril olmayan aletlerle gerçekleştirilen bu müdahale, açık bir insan ve çocuk hakları ihlalidir. Fiziksel yıkım; şiddetli ağrı, ağır kanamalar ve HIV/AIDS gibi ölümcül enfeksiyon risklerini beraberinde getirir (Soyer,2014). Bu yöntemin minik kız çocukları üzerinde uygulanması, insan haklarının etik çerçevede en büyük yenilgisidir. Kadın bedeninin en önemli ve en hassas dokusuna yapılan bu müdahale, en temel hak olan yaşam hakkından da koparma tehdidi taşıyor.

Kadın sünnetiyle mücadele sadece tıbbi zorunluluk değil aynı zamanda kadınların kendi bedenleri üzerindeki hakları geri alma mücadelesidir. Bizler, bu sessiz çılgınlıkları ancak eğitimle ve dayanışmayla duyabiliriz. Geleneklerin arkasına saklanan bu tarz şiddet içerikli uygulamalar, devamlılığını yitirmeye mahkûm bırakılmalıdır. İlerleyen nesillere bırakılması gereken miras sakatlanmış beden ve ruhlar değil, korkmadan özgürce nefes alan kadınların yaşadığı bir dünya bırakmaktır.

◆ SANATTAN BİR NOT: SAVAŞIN YÜCELTİLMESİ ◆

BU RESMİN ÇERÇEVESİNDE ŞÖYLE YAZIYOR: "GEÇMİŞTEKİ, ŞİMDİKİ VE GELECEKTEKİ TÜM BÜYÜK FATİHLERE ADANMIŞTIR."
WIKIPEDIA, "SAVAŞIN YÜCELEŞTİRİLMESİ" (ERİŞİM: 2026).

Savaş tarihinin en çarpıcı savaş karşıtı yapıtlarından biri olan bu eser, 1871 yılında Vasiliy Vereshchagin tarafından boyanmıştır. Bir savaş ressamı olan Vasiliy, Rus Ordusu'nun Orta Asya'ya yaptığı seferleri tasvir eden 13 eser yapmıştır. "Savaşın Yüceltilmesi" ise bu serinin bir parçasıdır.

Bu çarpıcı eser, yapıldığı dönemde oldukça eleştiriye maruz kalmıştır. Rusya'da, "Savaşın Yüceltilmesi" ve benzer içerikteki diğer tabloları, Rus ordusunu kötü gösterdiği gerekçesiyle sansürlenmiştir. Almanya'da ise Alman askerlerinin eseri görmesi yasaklanmıştır; hatta ressamın bu durumlardan dolayı üç tablosunu yakarak imha etmek zorunda kaldığı bilinmektedir.

Eserin orijinal adında geçen "apoteoz" kelimesi ise Yunancada "tanrılaştırma" veya "doruk noktası" anlamına gelir. Ressam burada ironi yaparak, savaşın en yüce sonucunun "kahramanlık" değil, "toplu ölüm" olduğunu vurgular. Beklendiği üzere liderlerin hırsı, çatışmalar ve iktidar açlığı, şiddetin çözüm haline geldiği noktaya kadar çıkar ve Vasiliy bu yıkıcı şiddeti eleştirir. Onun için savaş geldiğinde yanında gerektirdiği her şeyi de getirir: Ölüm ve yıkım.

ESER İNCELEMESİ:

Resmi incelemeye başladığımızda, eserin merkezinde çıplak bir çöl manzarası üzerine yığılmış bir kafatası piramidi görürüz. Bu kafatası piramidi, ölümün yüceliğine acı bir gönderme olarak yorumlanır.

Üzerinde ve çevresinde dolanan kuşlar ise sessiz zafer anının asıl sahibinin kazanan askerler veya fatihler değil, savaşın hasatçıları olan leş kuşları olduğunu temsil eder. Onlar bu vahşetten beslenirler.

Çölün cansızlığı ise ölüme bir vurgudur. Arkadaki uçsuz bucaksız topraklar ve gökyüzü yaşamın özgürlüğünü değil, ölümün boşluğunu simgeler.

Resimdeki renk paleti de anlatımı güçlendiren bir diğer unsurdur. Sarımsı, topraksi zeminde göze çarpan kafataslarının fildişi tonları, solmuş bir yaşamı anlatır.

Sağ köşede ise Semerkant şehri görülür. Bu şehrin surlarının tarihte gördüğü nice savaşları temsilen kullanılması, en güzel seçeneklerden biri olmasını sağlar.

Son olarak bu etkileyici eser günümüzde Moskova'daki Tretyakov Galerisi'nde sergilenmektedir ve sanatçısı da kaderin bir cilvesiyle 1904 yılındaki Rus-Japon Savaşı'nda hayata gözlerini kapatmıştır.

Barışın hüküm sürdüğü bir dünya diliyorum. Ruhunuza sanatla bakın.

KAYNAKÇA

AMERİKA BÖLGESİ

- Canada.ca - 15 Şubat 2026 <https://www.canada.ca/en/department-national-defence/news/2026/02/minister-mcguinty-advances-canadas-defence-priorities-with-allies-and-partners-in-europe.html>
- Cbc.ca - 14 Şubat 2026 <https://www.cbc.ca/news/politics/canada-eu-safe-agreement-defence-loans-weapons-9.7090635>
- Anadolu Ajansı - 2 Aralık 2026 <https://www.aa.com.tr/en/economy/canada-agrees-to-join-eus-safe-defense-initiative/3759425>
- EYEWITNESS NEWS - 24 Şubat 2026 <https://abc7.com/post/el-mencho-dead-mexico-fears-more-violence-death-nemesio-rubn-oseguera-cervantes-jalisco-new-generation-cartel/18638556/>
- Anadolu Ajansı - 24 Şubat 2026 <https://www.aa.com.tr/en/americas/cartel-violence-kills-55-across-mexico-after-el-mencho-s-death/3838935>
- DW - 23 Şubat 2026 <https://www.dw.com/tr/meksika-el-mencho-%C3%B6ld%C3%BCr%C3%BCld%C3%BC-%C3%BCke-sava%C5%9F-alan%C4%B1n-d%C3%B6nd%C3%BC/a-76082910>
- Le Monde - 22 Şubat 2026 https://www.lemonde.fr/en/international/article/2026/02/22/top-mexican-drug-cartel-leader-killed_6750761_4.html
- Anadolu Ajansı - 28 Şubat 2026 <https://www.aa.com.tr/en/americas/trump-says-billions-of-dollars-may-have-to-be-returned-after-top-court-strikes-down-tariffs/3842443>
- SCOUTUSblog - 20 Şubat 2026 <https://www.scotusblog.com/2026/02/supreme-court-strikes-down-tariffs/>
- The Hill - 21 Şubat 2026 <https://thehill.com/homenews/administration/5748604-supreme-court-justices-trump-fury-tariffs/>
- MS NOW - 23 Şubat 2026 <https://www.ms.now/news/trump-threatens-tariffs-truth-social>
- Politico - 28 Şubat 2026 <https://www.politico.com/news/2026/02/28/iran-strikes-congress-lawmakers-trump-00805615>
- MS NOW - 28 Şubat 2026 <https://www.ms.now/news/trump-iran-strikes-casualties-war-congress-reaction>
- Anadolu Ajansı - 28 Şubat 2026 <https://www.aa.com.tr/en/americas/us-lawmakers-demand-congressional-vote-to-halt-iran-war-warn-of-illegal-conflict/3843539>
- The Guardian - 28 Şubat 2026 <https://www.theguardian.com/us-news/2026/feb/28/trump-unprovoked-attack-on-iran-has-no-mandate-and-no-clear-objective>
- EYEWITNESS NEWS - 28 Şubat 2026 <https://abc7chicago.com/post/serious-moment-reactions-pour-congress-trump-strikes-iran/18660811/>
- PBS NEWS - 28 Şubat 2026 <https://www.pbs.org/newshour/world/us-and-israel-launch-a-major-attack-on-iran-and-trump-urges-iranians-to-take-over-your-government>
- NBC News - 28 Şubat 2026 <https://www.nbcnews.com/politics/congress/democrats-force-vote-limit-trump-iran-strikes-republicans-rcna261120>
- VoteHub <https://votehub.com/>
- BBC - 1 Mart 2026 <https://www.bbc.com/news/articles/cx2dyz6p3weo>
- BBC - 1 Mart 2026 <https://www.bbc.com/news/articles/cn48dwm818no>

ASYA-PASİFİK BÖLGESİ

- 23 Şubat 2026 - BBC News türkçe
- <https://www.bbc.com/turkce/articles/c07j3l3v48mo>
- Sputnik (Anlatının Ötesinde) - 23 Şubat 2026
- <https://anlatilaninotesi.com.tr/20260223/pakistan-afganistan-sinirinda-hava-saldirisi-afganistan-yonetimi-kabil-buyukelcisine-protesto-1103718656.html>
- Son Dakika - 24 Şubat 2026
- <https://www.sondakika.com/guncel/haber-pakistan-afganistan-sinirinda-catismalar-yatisti-19606041/>
- 9 Şubat 2026 - Euronews (Türkçe)
- <https://tr.euronews.com/2026/02/09/japonyada-secimden-guclu-iktidar-tablosu-cikiyor>
- 10 Şubat 2026 - BBC News türkçe
- <https://www.bbc.com/turkce/articles/cn4g9gj9ojno>
- NTV - 26 Şubat 2026
- <https://www.ntv.com.tr/dunya/kuzey-kore-siniri-ihlal-edildi-istihbarata-baskin-duzenlendi-ates-acmakla-es-deger-1711278>
- 26 Şubat 2026 - Euronews (Türkçe)
- <https://tr.euronews.com/2026/02/26/guney-kore-polisi-kuzey-koreye-ihla-ucurdugu-iddiasıyla-istihbarat-teskilatına-baskin-yapti>
- 5 Şubat 2026 - Euronews (Türkçe)
- <https://tr.euronews.com/2026/02/05/pekin-moskova-hattigucleniyor-xi-ve-putinden-ortak-strateji-mesaji>
- CNN Türk - 9 Şubat 2026
- <https://www.cnnturk.com/dunya/abd-baskani-trump-cin-devlet-baskani-xi-ile-gorustu-2127811>
- Stratejik Düşünme Enstitüsü (SDE) - 9 Şubat 2026
- <https://www.sde.org.tr/haber/abd-baskani-trump-ve-cin-devlet-baskani-xi-telefonunda-gorustu-bolgesel-konular-ele-alindi-haberi-62917>
- Uyrak - 16 Şubat 2026
- <https://www.milliyet.com.tr/dunya/protestolarin-ardindan-bangladeste-secimin-kazanani-belli-oldu-7278214>
- Anadolu Ajansı - 16 Şubat 2026
- <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/bangladesteki-genel-secimde-bnp-zaferini-ilan-etti/3831940>

ORTA DOĞU BÖLGESİ

- NTV.(2026, Şubat 20).
- <https://www.ntv.com.tr/dunya/irandan-bmye-abd-mektubu-savas-istemiyoruz-1712725#>
- Sputnik Türkiye.(2026, Şubat 16 <https://anlatilaninotesi.com.tr/20260216/iranda-tarihi-sarsan-kesif-6-bin-500-yillik-fetusler-comleklerde-bulundu-1103540158.html>
- Euro News.(2026, 03 Şubat). <https://tr.euronews.com/2026/02/03/kaddafinin-halefi-olarak-gorulen-oglu-libyadaki-evinde-olduruldu>
- Anadolu Ajansı.(2026, Şubat 2022). <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/netanyahu-akdeniz-ve-orta-doguda-yeni-bir-ittifak-ekseni-pesinde-olduklarini-soyledi/3837182#>
- BBC.(2026, 28 Şubat). <https://www.bbc.com/turkce/articles/c70njd4e4850>

BATI AVRUPA BÖLGESİ

- Borsa Gündemi - 15 Şubat 2026
- <https://www.borsaningundemi.com/haber/62-munih-guvenlik-konferansi-sona-erdi-1884579>
- Anadolu Ajansı - 13 Şubat 2026
- <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/munih-guvenlik-konferansi-yikim-surecindeki-kuresel-duzen-tartismalarinin-golgesinde-basladi/3828956>
- Anadolu Ajansı - 15 Şubat 2026
- <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/62-munih-guvenlik-konferansi-daha-avrupali-bir-nato-mesajlariyla-sona-erdi/3830726>
- Münih Güvenlik Konferansı (MSC) - 13-15 Şubat 2026 (Etkinlik Takvimi)
- <https://securityconference.org/en/msc-2026/agenda/>
- Avrupa Komisyonu (Savunma Sanayi ve Uzay) - 13 Şubat 2026
- https://defence-industry-space.ec.europa.eu/munich-security-conference-2026-02-13_en
- Bloomberg HT - 11 Şubat 2026
- <https://www.bloomberght.com/ab-liderlerinden-gayri-resmi-zirve-3768861>
- Anadolu Ajansı - 11 Şubat 2026
- <https://www.aa.com.tr/tr/ekonomi/ab-liderleri-ekonomi-konularini-gorusmek-uzere-belcikada-gayri-resmi-zirve-duzenleyecek/3826935>
- Türkçe 11 Şubat 2026 - Euronews (Türkçe)
- <https://tr.euronews.com/my-europe/2026/02/11/ab-liderleri-rekabetci-bir-avrupayi-nasil-insa-ve-finanse-edeceklerini-tartisiyor>
- Avrupa Parlamentosu - 23 Şubat 2026
- <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20260223IPR36005/eu-us-trade-legislation-legislative-work-on-hold-following-supreme-court-ruling>
- Türkçe 23 Şubat 2026 - Euronews (Türkçe)
- <https://tr.euronews.com/2026/02/23/abden-washingtona-gumruk-vergisi-cagrisi-taahhutlere-uyun>
- Anadolu Ajansı - 23 Şubat 2026
- <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/ab-abdden-ticaret-anlasmagina-uymasini-istiyor/3837244>
- GOV.UK - 24 Şubat 2026
- <https://www.gov.uk/government/speeches/pm-words-marking-the-fourth-anniversary-of-the-ukraine-war-24-february-2026>
- Avrupa Komisyonu - 24 Şubat 2026
- https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ac_26_475

TÜRK DÜNYASI BÖLGESİ

- Anadolu Ajansı. (2024). Türkiye ile Etiyopya arasında anlaşmalar imzalandı. <https://www.aa.com.tr/tr/politika/turkiye-ile-etiyopya-arasinda-anlasmalar-imzalandi/3832700>
- BBC News Türkçe. (2024). Türkiye ve Somali arasında imzalanan güvenlik anlaşması neden tartışma yarattı? <https://share.google/CnDSiPSi6FdPHqkmI>
- Anadolu Ajansı. (2024). Uzay limanı projesi Türkiye'nin uzay stratejisine güç katacak. <https://share.google/DDDpgaoaHrRegczX1>
- TRT Haber. (2025). Afrika Boynuzu'nda yeni jeopolitik denge. <https://www.trthaber.com/haber/gundem/afrika-boynuzunda-yeni-jeopolitik-denge-934686.html>
- Türkiye Araştırmaları Vakfı. (2025). Türkiye'nin Afrika Boynuzu ve Akdeniz'deki stratejik hamlesi. <https://www.turkiyearastirmalari.org/2025/11/17/yayinlar/analiz/turkiyenin-afrika-boynuzu-ve-akdenizdeki-stratejik-hamlesi/>
- Türkiye Cumhuriyeti İletişim Başkanlığı. (25.02.2026) Küresel dönüşüm sürecinde Türkiye-Somali ilişkileri paneli. <https://share.google/QONflfjWacZvl3iIf>
- le/g9RESYOVmuyYro2XL
- Türkiye Cumhuriyeti İletişim Başkanlığı. (2024). Addis Ababa'da Türkiye-Etiyopya ilişkileri paneli düzenlendi. <https://www.iletisim.gov.tr/turkce/duyurular/detay/addis-ababada-turkiye-etiyopya-iliskileri-yuz-yillik-diplomasi-ebedi-dostluk-paneli-duzenlendi>
- Türkiye Cumhuriyeti İletişim Başkanlığı. (2026) Dış basında Türkiye: Afrika Boynuzu değerlendirmesi. https://www.iletisim.gov.tr/turkce/dis_basinda_turkiye/detay/cumhurbaskanligi-iletisim-baskanligi-israilin-saldirganligini-afrika-boynuzuna-yaymasina-izin-vermeyecegiz-saba.net-yemen-haber-ajansi
- Bloomberg. (2024). Türkiye Doğu Afrika'da neyi hedefliyor? <https://share.google>
- Anadolu Ajansı. (17.02.2026) Türkiye ile Etiyopya arasında anlaşmalar imzalandı. <https://www.aa.com.tr/tr/politika/turkiye-ile-etiyopya-arasinda-anlasmalar-imzalandi/3832700>
- AVİM. (20.02.2026) Türk dünyası ekonomi ve ticaret bakanları Kazakistan'da buluştu. <https://avim.org.tr/tr/Bulten/TURK-DUNYASI-EKONOMI-VE-TICARET-BAKANLARI-KAZAKISTAN-DA-BULUSTU>
- Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı. (17.02.2026) Cumhurbaşkanı Erdoğan Etiyopya'da. <https://www.iletisim.gov.tr/turkce/haberler/detay/cumhurbaskani-erdogan-etiyopya-da>
- Google Drive. (10.02.2026) Belge. <https://share.google/xKoNWKzRP2vKgrYIy>
- Google Drive. (10.02.2026) Belge. <https://share.google/yraagsnws6mSwB9NC>
- Google Drive. (10.02.2026) Belge. <https://share.google/jvbtq5TmJslD8hVGA>
- Google Drive. (10.02.2026) Belge. <https://share.google/j5ulfA8HLfrlsyiqf>
- Google Drive. (10.02.2026) Belge. <https://share.google/3E9Ey4ZgvrY0PYzZ>
- Google Drive. (25.02.2026) Belge. <https://share.google/QONflfjWacZvl3iIf>
- Google Drive. (25.02.2026) Belge. <https://share.google/9rAF6xPuUk2kAknuC>
- Independent Türkçe. (17.02.2026) Cumhurbaşkanı Erdoğan: Türkiye-Etiyopya ticaret hacminde hedef 1 milyar dolar. <https://www.indyturk.com/node/772988/haber/cumhurba%C5%9Fkan%C4%B1-erdo%C4%9Fan-t%C3%BCrkiye%E2%80%93etiyopya-ticaret-hacminde-hedef-1-milyar-dolar>
- TRT Avaz. (20.02.2026) Türk dünyası ekonomi ve ticaret bakanları Kazakistan'da buluştu. <https://www.trtavaz.com.tr/haber/tur/turkistandan/turk-dunyasi-ekonomi-ve-ticaret-bakanlari-kazakistanda-bulustu/6998603d6c1f8b55084d6b61>

RUSYA-KAFKASYA BÖLGESİ

- Reuters. (2026, 28 Ocak).
- <https://www.reuters.com/world/china/estonia-says-russia-planning-military-buildup-shift-power-europe-2026-02-10/>
- Munich Security Conference. <https://securityconference.org/en/>
- BBC.(2025, 31 Ekim).Laura Gozzi,
- <https://securityconference.org/en/publications/munich-security-report/2026/europe/#fn-content-8>
- Economist. (2025, 8 Mayıs). Rebecca Hendin, “Vladimir Putin NATO’ya Saldırır mıydı? Rusya Güçlerini Artırıyor, Komşularında Korkuya Yol Açıyor”
- Euronews (2026, 10 Şubat)
- <https://tr.euronews.com/2026/02/10/abd-jd-vancein-baris-hamlesiyle-ermenistan-ile-nukleer-anlasmaya-vardi>
- Reuters (2026, 13 Şubat)
- <https://www.reuters.com/world/russia-pushes-back-hard-against-prospect-us-built-nuclear-plant-armenia-2026-02-13/>
- Medya Scope (2026, 10 Şubat)
- <https://medyascope.tv/2026/02/10/abd-ermenistan-nukleer-anlasmasi-ne-anlama-geliyor/>
- Reuters. (2026,11 Şubat)
- <https://www.reuters.com/world/russia-says-it-wont-breach-limits-expired-nuclear-treaty-if-us-does-same-2026-02-11/>
- Reuters. (2026,4 Şubat)
- <https://www.reuters.com/world/what-is-new-start-nuclear-treaty-why-does-its-expiry-matter-2026-01-30/>
- American Friends Service Committee. (2026,4 Şubat)
- <https://afsc.org/news/4-things-know-about-end-us-russia-nuclear-arms-treaty>
- Council on Foreign Relations (2026, 6 Şubat).
- <https://www.cfr.org/articles/europe-faces-uncertainty-as-new-start-ends>
- United Nations (2026, 4 Şubat).
- <https://news.un.org/en/story/2026/02/1166892>

BALKANLAR BÖLGESİ

- 26 Şubat 2026 – World Nuclear News
<https://www.world-nuclear-news.org/articles/serbia-russia-discuss-nuclear-energy-cooperation?hl=tr-TR>
- 27 Şubat 2026 – Türkiye Today
<https://www.turkiyetoday.com/region/serbia-seeks-eu-gas-to-replace-russian-supply-3214079?hl=tr-TR>
- 28 Şubat 2026 – Anadolu Agency
<https://www.aa.com.tr/en/europe/kosovo-s-parliament-approves-new-government/3827524?hl=tr-TR>
- 02 Mart 2026 – TRT World:
<https://www.trtworld.com/article/f3odd221ebar?hl=tr-TR>
- <https://www.aa.com.tr/en/europe/albania-kosovo-and-croatia-sign-joint-declaration-of-cooperation-on-defense/3513345>
- 16 Şubat 2026, Al Jazeera
- <https://www.aljazeera.com/gallery/2025/2/16/thousands-mark-statehood-day-of-serbia-with-anticorruption-protest>

AFRİKA BÖLGESİ

- 14 Şubat 2026 – African Union
<https://au.int/en/pressreleases/20260214/au-theme-year-2026-call-action-safe-water-and-sanitation?hl=tr-TR>
- 20 Şubat 2026 – Anadolu Agency: DR Congo, M23 rebels sign ceasefire monitoring terms in Qatar
<https://www.aa.com.tr/en/africa/dr-congo-m23-rebels-sign-ceasefire-monitoring-terms-in-qatar/3818855?hl=tr-TR>
- 24 Şubat 2026 – Africa Center: Africa Media Review for February 24, 2026 <https://africacenter.org/daily-media-review/africa-media-review-for-february-24-2026/?hl=tr-TR>
- The Horn Review,19 Şubat 2026
- -Hobyo vs Sovereignty: Turkey between Ethiopia’s Maritime Future and Somali Sovereignty.
- Anadolu Agency, 12.02.2026
<https://www.aa.com.tr/en/africa/water-security-to-top-agenda-at-african-union-summit/3826944>
- <https://www.bbc.com/news/articles/co43753z7w3o>
- ·Soyer, S. (2014). Kadın sünneti: Kültürel dayanakları ve yol açtığı sorunlar. Ekev Akademi Dergisi, 18(60), 403-414.
- ·Sırma, Ç. S. (2023). Kadın cinselliğinin disipline edilmesini kadının genital sakatlanması üzerinden okumak. Mülkiye Dergisi, 47(1), 95-117.
- ·Euronews. (2025, 11 Şubat). Avrupa’da kadın sünneti gerçeği: 600.000’den fazla kişiye uygulandı.
<https://tr.euronews.com/my-europe/2025/02/11/avrupada-kadin-sunneti-gercegi-600000den-fazla-kisiye-uygulandi>

RESİM ANALİZİ

- Google Arts & Culture. (t.y.). The Apotheosis of War. Erişim adresi:
<https://artsandculture.google.com/asset/the-apotheosis-of-war/RAHHXrpeZGsYyw>
- Britannica, T. Editors of Encyclopaedia. (t.y.). Vasily Vasilyevich Vereshchagin: Military Artist, War Paintings, Battle Scenes. Encyclopedia Britannica. Erişim adresi:
<https://www.britannica.com/biography/Vasily-Vasilyevich-Vereshchagin>
- Jefferson, D. (2022, 25 Ağustos). Vasily Vereshchagin’s Travel Paintings. The Eclectic Light Company. Erişim adresi: <https://eclecticlight.co/2022/08/25/vasily-vereshchagins-travel-paintings/>
- The State Tretyakov Gallery. (t.y.). Official Website. Erişim adresi: <https://www.tretyakovgallery.ru/?lang=en>

